

Budapest,

1998. június 16.,

kedd

52. szám

Ára: 210,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
115/1998. (VI. 16.) Korm. r.	4314
116/1998. (VI. 16.) Korm. r.	4319
117/1998. (VI. 16.) Korm. r.	4319
118/1998. (VI. 16.) Korm. r.	4321
43/1998. (VI. 16.) FM r.	4322
44/1998. (VI. 16.) FM r.	4328
45/1998. (VI. 16.) FM r.	4328
46/1998. (VI. 16.) FM r.	4329
47/1998. (VI. 16.) FM—PM—IKIM e. r.	4329
22/1998. (VI. 16.) NM r.	4430
23/1998. (VI. 16.) NM r.	4330
27/1998. (VI. 16.) AB h.	4337
28/1998. (VI. 16.) AB v.	4344
75/1998. (VI. 16.) KE h.	4348
76/1998. (VI. 16.) KE h.	4348
77/1998. (VI. 16.) KE h.	4349
1087/1998. (VI. 16.) Korm. h.	4352
1088/1998. (VI. 16.) Korm. h.	4352
A nemzeti vérkészlettel való gazdálkodás szabályairól	4314
Az egészségügy társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 103/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet módosításáról	4319
Egyes egészségügyi ellátások visszautasításának részletes szabályairól	4319
A Magyarországon tartózkodó, ideiglenes menedéket élvező külföldiek átmeneti ellátásáról és támogatásáról szóló 41/1998. (III. 6.) Korm. rendelet módosításáról	4321
A rendkívüli állapot idején nélkülözhetetlen hadkötelesek meghagyásáról szóló 27/1994. (V. 31.) FM rendelet módosításáról	4322
A Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 40/1995. (XI. 16.) FM rendelet módosításáról	4328
A növényfajták állami elismeréséről szóló 88/1997. (XI. 28.) FM, valamint a szőlő, komló, gyümölcs és dísnövény szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló 90/1997. (XI. 28.) FM rendelet módosításáról	4328
A szakmai követelmények kiadásáról szóló 64/1994. (XII. 15.) FM rendelet módosításáról	4329
A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek egyszerűsített pályázati rendszerű exporttámogatásáról szóló 11/1998. (III. 31.) FM—PM—IKIM együttes rendelet módosításáról	4329
Az Országos Gyógyszerészeti Intézettről szóló 9/1982. (VII. 21.) EüM rendelet hatályon kívül helyezéséről	4430
A gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 3/1995. (II. 8.) NM rendelet módosításáról	4330
Az Alkotmánybíróság határozata	4337
Az Alkotmánybíróság végzése	4344
Váraljai Márton rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri kinevezéséről	4348
Rektori megbízásokról	4348
Egyetemi tanári kinevezésekről	4349
A Nemzeti Kataszteri Program finanszírozásához szükséges állami kezességvállalásról	4352
A pártok támogatásának módosításáról	4352
A Központi Kárrendezési Iroda közleménye az 1998. július 28-tól augusztus 6-ig terjedő időszak — II/1. és II/3. földalpra vonatkozó — termőföld árveréseiről	4354

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 115/1998. (VI. 16.) Korm. rendelete

a nemzeti vérvérvételről való gazdálkodás szabályairól

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (1) bekezdésének *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

E rendelet alkalmazásában:

a) vérvétel vérvérvétel: emberi vérből származó, gyógyítás céljára felhasználható anyag (teljes vér, a vér alakos elemeit tartalmazó különböző készítmények, vérplazma, vérplazmából előállított készítmények és származékaik) a gyógyszerként törzkönyvezett vérvérvétel készítmények kivételével;

b) nemzeti vérvérvétel: a véradók által önkéntesen és térítésmentesen — illetve külön jogszabályban meghatározott esetben térítés ellenében — adott, az Országos Vérellátó Szolgálat (a továbbiakban: OVSz), a vérellátó vagy szerződéses kapcsolat alapján más egészségügyi intézmény által vérellátási célra levett, és külön jogszabályban meghatározott szakmai szabályok szerint kivizsgált, nyilvántartott és tárolt vérvérvétel, illetve vérplazma készlet összessége, beleértve a plazmafeldolgozást végzők alapanyag és felszabadított készítmény készleteit is;

c) vérellátó: egészségügyi intézményben működő szervezeti egység, valamint az OVSz vérellátást végző egysége, amely a véradók szervezésével, kivizsgálásával és nyilvántartásával, vérvétellel, vérvérvétel előállításával, a levett vér és vérvérvétel szakmai szabályok szerinti ellenőrzésével, tárolásával és kiadásával foglalkozik, továbbá a vércsoport szerológiával összefüggésben a betegek részére ellátást biztosít, és transzfúziológiai szakkonzíliumot ad.

2. §

(1) A vér és vérvérvétel készítményekkel történő gazdálkodás során az OVSz felel az ellátás biztonságáért.

(2) Az ellátás biztonságos, ha a nemzeti önellátást megalapozó, egészségügyi szolgáltatás céljára felhasználható vér és vérvérvétel készlet — amely a beteg számára anyagi helyzetétől, lakóhelyétől és az ellátást nyújtó egészségügyi

ségügyi intézmény progresszív ellátásban elfoglalt helyétől függetlenül biztosítja az egészségi állapota és a szakmai szabályok által meghatározott minőségű és mennyiségű vérvérvétel — folyamatosan rendelkezésre áll.

3. §

(1) Az OVSz Központi Intézete (a továbbiakban: OVSzKI) tervezi az éves vér és vérvérvétel készítmény szükséglet alapján a koordinált vérvérvételt, továbbá ellátja a véradókkal összefüggő szervezési-koordinációs tevékenységet.

(2) Az ellátás biztonsága érdekében törekedni kell a vérvérvétel, illetve a vérvérvétel készítményekkel való nemzeti önellátásra. Ennek érdekében az OVSzKI rendelkezik a nemzeti vérvérvétel felett, így különösen

- a)* vezeti a (4) és (6) bekezdések szerinti nyilvántartást,
- b)* irányítja és felügyeli a vér és vérvérvétel készítmények elosztását, valamint
- c)* rendelkezik a vérvérvétel készítmények egészségügyi intézmények közötti szükség szerinti átcsoportosításáról.

(3) Az OVSz szakmai és gazdasági szempontból elemzi és értékeli a vérvérvétel készítmények célszerű felhasználását, működteti a vérellátás minőségügyi rendszerét, továbbá irányítja és felügyeli a vérellátók tevékenységét.

(4) A vérellátó a rendelkezésére álló vérvérvétel és vérvérvétel készítményekről az OVSz területi koordinátorai részére naponként jelentést ad, akik továbbítják azt az OVSzKI diszpécserközpontjához. Az OVSzKI a rendelkezésre álló vér és vérvérvétel készítményekről nyilvántartást vezet.

(5) A vért és vérvérvétel készítményt felhasználó egészségügyi intézmény a transzfúzió megtörténtét a transzfúziós jelentőlap kitöltésével és annak a vért és vérvérvétel készítményt kiadó vérellátóhoz történő visszaküldésével igazolja. A transzfúziós jelentőlapot az *1. számú melléklet* tartalmazza.

(6) A vérellátó a kiadott vér és vérvérvétel készítmény mennyiségét a *2. számú mellékletben* szereplő nyomtatványon a transzfúziós jelentőlapok egyidejű megküldésével az OVSz-nek a tárgyhónapot követő hónap 15-éig havonta jelenti. Erről az OVSz nyilvántartást vezet. A jelentés vírusmentes adathordozón is történhet.

(7) Az OVSzKI a nemzeti vérvérvétel készítmény mennyiségének alakulásáról éves beszámolót készít, és azt a következő év február 15-éig megküldi a Népjelölti Minisztériumnak.

4. §

(1) Az egészségügyi intézmény az átvett vért és vérvérvétel készítményt a szakmai szabályoknak megfelelően köteles tárolni.

(2) Amennyiben az egészségügyi intézményben végzett transzfúziók száma azt indokolja, a vérellátó az egészség-

ügyi intézménnyel kötött megállapodás alapján kihelyezett vérkészletet telepíthet. A kihelyezett vérkészlet a vérellátó tulajdonát képezi.

(3) Az egészségügyi intézmény a 3. § (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott esetben a megfelelően tárolt, fel nem használt és gyógyító célra még felhasználható vért és vérkészítményt visszaszolgáltatja az azt kiadó vérellátónak.

(4) A lejárt vagy egyéb okból gyógyító célra fel nem használható (pl. nem megfelelően tárolt) vért és vérkészítményt az egészségügyi intézmény az egészségügyi veszélyes hulladékokra vonatkozó szabályok szerint megsemmisíti, és erről jelentést küld az azt kiadó vérellátónak.

5. §

A vérkészítményként előállított és a betegellátásban fel nem használt plazmát az OVSzKI és a vérellátók vérkészítmények hazai előállítása céljából — szerződéses megállapodás alapján — alapanyagként a gyártó részére átadják.

6. §

A vérnek és vérkészítménynek a vérellátótól a felhasználó egészségügyi intézménybe történő szállításáról, a vér szállítására használt speciális tároló eszköz visszaszállításáról, a 4. § (3) bekezdésében meghatározott szállításról, illetve visszaszállításról az igénylő egészségügyi intézmény gondoskodik. A szállítás költségei az igénylő egészségügyi intézményt terhelik.

7. §

(1) A vér és vérkészítmények országosan egységes szempontokon alapuló minőségbiztosítása és az ellátás biztonsága érdekében többrészes vérvételi zsákokat, címkéket és a HIV₁₋₂, HCV, HBsAg vírusdiagnosztikai, valamint luesz teszteket, továbbá az ezek eredményeit megerősítő teszteket (a továbbiakban együtt: naturáliák) az OVSzKI térítésmentesen biztosítja a vérellátók részére, és ellenőrzi azok felhasználását.

(2) A naturáliákat a vérellátó a levett vér mennyisége alapján a kiadott vér és vérkészítmény mennyiségének jelentésével egyidejűleg igényelheti.

8. §

(1) A vér és vérkészítmény — ha jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik — kereskedelmi forgalomba nem hozható.

(2) Az ellátás biztonsága és a fertőzés veszélyének elkerülése érdekében az ellátás elsősorban a nemzeti vérkészletből történik. Amennyiben az ellátás így nem biztosítható, illetve speciális, egyedi igény indokolja, akkor vérkészítmény külföldről is behozható. A behozatalról az OVSzKI javaslatára a népjóléti miniszter dönt. A behoztatalt az OVSzKI bonyolítja le a népjóléti miniszter döntésének megfelelően.

(3) Az OVSzKI a (2) bekezdésben meghatározott javaslatétel során szakmailag indokolni köteles, azt ha

a) a külföldről behozni javasolt vérkészítmény nem kompatibilis a nemzeti vérkészlettel, valamint

b) a behozott vérkészítmények változtatására van szükség.

(4) A külföldről behozott vérkészítményhez az arra rászoruló beteg ugyanolyan feltételekkel és minőségbiztosítás mellett jut hozzá, mint a nemzeti vérkészletből előállított vérkészítményhez.

9. §

(1) Nemzeti vérkészletből előállított, hazai szükséglet meghaladó és a lejáratú időkorlát miatt nem tartalékolható vérkészítmény — az OVSzKI javaslatára a népjóléti miniszter döntése alapján — külföldre kivihető, amelyről az OVSzKI intézkedik. A vérkészítmény külföldre történő kivitele elsősorban az elengedhetetlenül szükséges vérkészítmény külföldről történő behozatalának elősegítését szolgálja.

(2) Humanitárius célból akkor kerülhet sor vérkészítmény külföldre történő kivitelére, ha az ellátás biztonságát nem veszélyezteti, vagy kizárólag e célból szervezett véradásból származik. A kivitelről az OVSzKI javaslatára a népjóléti miniszter dönt. A kivitelt az OVSzKI bonyolítja le a népjóléti miniszter döntésének megfelelően.

10. §

A minősített időszak (rendkívüli állapot, szükségállapot, veszélyhelyzet) esetére a vér és vérkészítménnyel való gazdálkodás szabályait külön jogszabály tartalmazza.

11. §

(1) Ez a rendelet 1998. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény végrehajtásáról rendelkező 16/1972. (IV. 29.) MT rendelet 1. és 4. §-a, 6—11. §-ai, 16—19. §-ai, 20. §-ának (1) bekezdése, 21. §-a, 29—31. §-ai, 33—35. §-ai, 37—39. §-ai és 47. §-a hatályát veszti.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet a 115/1998. (VI. 16.) Korm. rendelethez

Transzfúziós jelentőlap

A vérkészítményt kiadó vérellátó: .....

különleges kezelés
----

vérvételi szám címke	ABO és Rh vércsoport címke	vérkészítmény típusa címke
-------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Kiadás napja:

Lejárat napja:

A beteg (akinek a vért választották) neve: .....

Társadalombiztosítási Azonosító Jele:

Kórház(osztály):.....

A beteg (recipiens) neve: .....

Társadalombiztosítási Azonosító Jele:

ABO vércsoportja:..... Rh (D) vércsoportja: .....

Alapbetegség (BNO kód): .....

A transzfúzió közvetlen indikációja (BNO kód): .....

A transzfúziót végző kórház (OEP kódszám): .....

Osztály (OEP kódszám): .....

Ha nem került beadásra, miért nem* 1. hemolízis, 2. alvadékos, 3. törés, szakadás, 4. hibás szerelék, 5. lejárt, 6. inkompatibilitás:, 7. egyéb, éspedig: .....

* A megfelelő válasz számát kell beírni!

A transzfúzió körülményei

(Pozitív válasz esetén a megfelelő négyzetbe X-jelet kell tenni.)

Gyógyszeres előkezelés:	antihisztamin	☐
	szteroid	☐
	nem szteroid gyulladásgátló	☐
Nem volt szövődmény		☐
Hidegrázás		☐
Tachikardia		☐
Légszomj		☐
Vérnyomásemelkedés		☐
Vérnyomáscsökkenés		☐
Láz		☐
Urtikária		☐
Anafilaxia		☐
Hemolitikus szövődmény		☐
Bekövetkezett-e a transzfúzió várt hatása (hemoglobin-, trombocitaszám-emelkedés, vérzéscsillapodás stb.)		☐

Transzfúziót indikáló orvos neve: .....

Transzfúziót végző személy aláírása: .....

Transzfúzió dátuma:

HA NEM KÍVÁNT REAKCIÓT ÉSZLEL, TEGYE AZ ALÁBBIKAT:

1. Állítsa le a transzfúziót, súlyos reakció esetén tartsa fenn a vénát.
2. Kezdje meg a szövődmény orvosi ellátását, szükség esetén kérjen transzfúziológus konzíliumot.
3. Tekintse meg a vizeletet, és küldje azonnal laboratóriumi vizsgálatra.
4. Súlyos transzfúziós szövődményt jegyzőkönyvezni kell. A jegyzőkönyvet az alábbiak kíséretében a vérkészítmény kiadó vérellátónak kell megküldeni:
  - a) transzfúzió előtti vérminta,
  - b) transzfúzió utáni vérminta,
  - c) a vérkészítmény maradéka (a szereléssel együtt),
  - d) kitöltött, a Társadalombiztosítási Azonosító Jelet is tartalmazó jelentőlap.
5. Késői hemolitikus és egyéb szövődményeket (GVHR, ARDS, NHTR stb.) transzfúzióhoz kapcsolható fertőzéseket (hepatitis, HIV stb.) külön kell jelenteni a vérellátónak.

2. számú melléklet a 115/1998. (VI. 16.) Korm. rendelethez

Adatszolgáltatás a vérellátó tevékenységről*

Beküldő vérellátó: .....

Adatszolgáltatási időszak: ..... év ..... hónap

Megnevezés	Mértékegység	Mennyiség
1. Megvizsgált, vérvételre jelentkezők száma	fő	
2. Megkezdett vérvételek száma	eset	
3. Befejezett vérvételek száma	eset	
4. Kiszállások száma	eset	
5. Kiszálláson levett vérek száma	E**	
6. Kivizsgálásra és feldolgozásra került vérek száma	E	
7. Előállított vörösvérsejt koncentrátum száma	E	
8. ebből: transfúzióra alkalmatlan	E	
9. Előállított FFP	E	
10. ebből: aferezissel előállított	E	
11. felhasználásra alkalmatlan	E	
12. Előállított FP	E	
13. ebből: felhasználásra alkalmatlan	E	
14. Előállított trombocita koncentrátum	E	
15. ebből: aferezissel előállítva	E	
16. transfúzióra alkalmatlan	E	
17. Az adatszolgáltatás utolsó napján még kivizsgálatlan és feldolgozatlan vérek száma	E	
18. Az adatszolgáltatás időtartama alatt lejárt teljes vér	E	
19. vörösvérsejt koncentrátum	E	
20. Autótranszfúzióra levett vér	E	
21. Transzfúzióra kiadott vörösvérsejt készítmények	E	
22. ebből: szűrt vörösvérsejt koncentrátum	E	
23. mosott vörösvérsejt koncentrátum	E	
24. szűrt, mosott vörösvérsejt koncentrátum	E	
25. Transzfúzióra kiadott friss fagyasztott plazma	E	
26. Transzfúzióra kiadott trombocita	E	
27. Hazai gyártónak átadott FFP/FP	kg	

* Az adatszolgáltatás időtartama a hónap első napjának 0 órájától a hónap utolsó napjának 24 órájáig.

** 1 egység (1 E) = 450 ml teljes vér vagy ezen mennyiségből előállított vérkészítmény.

**A Kormány
116/1998. (VI. 16.) Korm.
rendelete**

**az egészségügy társadalombiztosítási
finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló
103/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet módosításáról**

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. §-a (2) bekezdésének *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az egészségügy társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 103/1995. (VIII. 25.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) az alábbiak szerint módosítja:

1. §

Az R. 20. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:
„(14) A (8) bekezdés *b*) pontjában foglaltakat az 1998. július hónapra folyósított finanszírozástól kezdődően ki kell egészíteni a központi költségvetésből e célra átadott összeg egy havi időarányos hányadával.”

2. §

- (1) Ez a rendelet 1998. július 1-jén lép hatályba.
(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 25. §-ának (5) bekezdése hatályát veszti.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
117/1998. (VI. 16.) Korm.
rendelete**

**egyed egészségügyi ellátások visszautasításának
részletes szabályairól**

A Kormány az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 247. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

E rendeletet kell alkalmazni
a) életmentő, életfenntartó (a továbbiakban együtt: életfenntartó) beavatkozások visszautasítására [Eütv. 20. § (3) bekezdés], valamint

b) olyan egészségügyi ellátások visszautasítására, amelyek elmaradása esetén a beteg egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be [Eütv. 20. § (2) bekezdés].

2. §

(1) Amennyiben a beteg az egészségügyi ellátás visszautasítására irányuló jogát gyakorolni kívánja, őt ismételtén tájékoztatni kell döntésének várható következményeiről, illetve e jog gyakorlásának feltételeiről.

(2) Ha a beteg az ellátás visszautasítására irányuló szándékát továbbra is fenntartja, haladéktalanul biztosítani kell számára e jog gyakorlásához szükséges törvényi feltételeket, azonban a közokirat elkészítésének költségei a beteget terhelik. Ennek keretében intézkedni kell annak érdekében, hogy a beteg nyilatkozatát az Eütv. által megkívánt alakosságok [Eütv. 20. § (2)—(3) bekezdés, 22. §] megtartásával tehesse meg. A betegnek az ellátás visszautasításáról szóló nyilatkozata, valamint a korábban tett — visszautasításról szóló — nyilatkozatának visszavonása az egészségügyi dokumentáció részét képezi.

(3) Amennyiben az ellátás visszautasítására két tanú együttes jelenlétében kerül sor, arról a kezelőorvos jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet a tanúkkal — és lehetőség szerint a beteggel — alá kell íratni. A kezelőorvos gondoskodik arról, hogy ha a beteg a visszautasítást követően — a gyógykezelés során — képessé válik rá, az ellátást visszautasító nyilatkozatát írásba foglalja.

3. §

(1) Az életfenntartó beavatkozás visszautasítása esetén az egészségügyi intézmény vezetője vagy az általa kijelölt személy gondoskodik az Eütv. 20. §-ának (4) bekezdése szerinti bizottság (a továbbiakban: Bizottság) haladéktalan összehívásáról.

(2) A Bizottságnak a betegség jellegének megfelelő szakorvos tagja nyilatkozik arról, hogy a beteg olyan betegségben szenved-e, amely az Eütv. 20. §-ának (3) bekezdésében megfogalmazott kritériumoknak megfelel.

(3) A Bizottság pszichiáter szakorvos tagja nyilatkozik arról, hogy a beteg rendelkezik-e a döntés meghozatalához szükséges belátási képességgel. A belátási képesség megállapítása során a beteget minden esetben, a beteg hozzátartozóját [Eütv. 16. § (2) bekezdés] lehetőség szerint meg kell hallgatni.

(4) Ha a Bizottság döntését követő harmadik napon a beteg — két tanú előtt — ismételtén kinyilvánítja az életfenntartó beavatkozás visszautasítására irányuló szándékát, akkor a visszautasított ellátást meg kell szüntetni, illetve azt meg sem lehet kezdeni.

4. §

A beteget az életfenntartó beavatkozás visszautasítása jogának gyakorlása során belátási képességgel rendelkezőnek kell tekinteni, ha képes döntése következményeinek megértésére. Ennek során a Bizottságnak azt kell vizsgálnia, hogy a beteg képes-e

- a) megérteni a döntéséhez szükséges információkat,
- b) mérlegelni döntésének esetleges következményei között,
- c) döntése következményeinek megértésére, valamint
- d) döntésének megfelelő formában, érthető módon való közlésére.

5. §

(1) Amennyiben a beteg az Eütv. 22. §-ában foglalt nyilatkozatot tett, a kezelőorvosnak az abban foglaltaknak megfelelően, illetve az abban megnevezett személy (a továbbiakban: helyettes döntéshozó) nyilatkozata alapján kell eljárnia.

(2) A Bizottság a helyettes döntéshozó döntésével kapcsolatban írásban nyilatkozik arról, hogy a törvényi feltételek fennállnak-e, illetve a helyettes döntéshozó rendelkezik-e belátási képességgel [Eütv. 22. § (4) bekezdés b) pont].

6. §

(1) A Bizottság összehívásának rendjét az intézmény házirendje szabályozza. A szükséges vizsgálatok elvégzését követően a Bizottság az életfenntartó beavatkozás visszautasításának érvényességével kapcsolatos nyilatkozatát haladéktalanul, egyhangúlag hozza meg, amelyet írásba kell foglalni, és azt a Bizottság tagjai aláírásukkal ellátnak.

(2) A Bizottság nyilatkozata meghozatalát megelőzően megkeresheti az intézményben működő etikai bizottságot állásfoglalás kérése céljából.

(3) A Bizottság működése során azt is vizsgálja, hogy a beteg tájékoztatása megfelelt-e a törvényi követelményeknek.

7. §

(1) Amennyiben a Bizottság nem állapítja meg az életfenntartó beavatkozás visszautasításának érvényességét, a beteg, valamint a helyettes döntéshozó keresetet indíthat az életfenntartó beavatkozás visszautasításának érvényességét megállapító bírósági döntés iránt. A bíróság eljárására az Eütv. 21. §-ának (4) bekezdése az irányadó.

(2) A beteg jogosult ismételt visszautasítani az életfenntartó beavatkozást, ha a Bizottság nem állapította meg az életfenntartó beavatkozás visszautasításának érvényességét.

8. §

(1) Az 5. § (1) bekezdés szerinti nyilatkozat (a továbbiakban: Nyilatkozat) másolati példányát a beteg átadhatja választott házi orvosának, aki azt a beteg egészségügyi dokumentációjában megőrzi.

(2) A Nyilatkozatról a beteg — amennyiben erre képes — az egészségügyi intézménybe történő felvételekor, legkésőbb azonban az egészségügyi szolgáltatás nyújtásának megkezdése előtt tájékoztatja az egészségügyi szolgáltatót, illetve átadja részére a Nyilatkozat egy példányát.

(3) Amennyiben az egészségügyi szolgáltató tudomással bír arról, hogy a beteg korábban tett Nyilatkozatot, de az nem áll rendelkezésére, és annak tartalmáról nem képes tájékoztatást adni — a sürgős szükség esetének kivételével — haladéktalanul intézkedik a Nyilatkozat beszerzése céljából, feltéve, hogy annak tárolási helye ismert.

9. §

(1) Amennyiben a beteg az ellátás visszautasításának jogát gyakorolta, a tájékoztatáshoz való jog (Eütv. 13. §) továbbra is megilleti, illetve ismételt javasolni kell számára az életfenntartó beavatkozás elvégzéséhez történő beleegyezést.

(2) Ha a beteg továbbra is fenntartja az ellátás visszautasítására irányuló szándékát, számára továbbra is nyújtani kell minden olyan egyéb ellátást, amely biztosítja kényelemérzetét, fájdalmainak csökkentését.

(3) Amennyiben a beteg erre irányuló akarata világosan és meggyőző módon kideríthető, az életfenntartó beavatkozások meghatározott fajtájáról való lemondás esetében is alkalmazni kell azokat az ellátásokat és el kell végezni azokat a beavatkozásokat, amelyeket a beteg nem utasított vissza.

10. §

(1) Az ellátás visszautasítása jogának gyakorlásához szükséges tárgyi feltételeket az egészségügyi szolgáltató fenntartójának kell biztosítania.

(2) Az egészségügyi szolgáltatónak biztosítania kell a Bizottság szükség szerinti működését.

11. §

(1) Ez a rendelet 1998. július 1. napján lép hatályba.

(2) Az ellátás visszautasításával kapcsolatos nyilatkozatot közokirat esetén közjegyző foglalja írásba. A közokirat kötelező tartalmi elemeit a *melléklet* tartalmazza.

(3) A fogva tartott személy esetén az ellátás visszautasításáról külön jogszabály rendelkezik.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

Melléklet
a 117/1998. (VI. 16.) Korm. rendelethez

**Az Eütv. 22. §-ának (1) bekezdésében megjelölt
közokirat kötelező tartalmi elemei**

1. Az ellátás visszautasításáról nyilatkozatot tevő személy (a továbbiakban: érintett személy) személyazonosító adatai.

2. A közjegyző nyilatkozata arról, hogy az érintett személy bemutatta egy pszichiáter szakorvos egy hónapnál nem régebbi szakvéleményét arról, hogy az érintett személy cselekvőképes és belátási képessége teljesen ép.*

3. Az érintett személy betegsége/balesete esetén nem járul hozzá az alábbi diagnosztikus és/vagy terápiás eljárások alkalmazásához:**

4. Az érintett személy

— nem járul hozzá, hogy cselekvőképtelensége esetén más személy további ellátásokat visszautasítson, vagy

— hozzájárul ahhoz, hogy későbbi cselekvőképtelenné válása esetén ..... (személyazonosító adatok) helyette további ellátásokat visszautasítson, vagy teljes körben gyakorolja az ellátás visszautasításának jogát.

5. Az érintett személy nyilatkozata arról, hogy akarát annak tudatában nyilvánította ki, hogy

— az általa visszautasított ellátások elmaradása egészségi állapotában súlyos vagy maradandó károsodást okozhat, illetve életét jelentősen megrövidítheti, vagy halálához vezethet,

* Az eredeti közokirat mellékletét képezi a pszichiáter szakorvos szakvéleménye.

** A visszautasított ellátásokat tételesen kell nevesíteni, illetve oly módon rögzíteni, hogy az egészségügyi intézmény, illetőleg az orvos számára egyértelmű eligazítást adhasson. Így például:

— ki kell tűnni, hogy a visszautasított ellátáshoz az érintett általános jelleggel nem járul hozzá, vagy konkrét esetben utasítja csak vissza (pl. az életfenntartó beavatkozások visszautasíthatók általános jelleggel, de visszautasíthatók úgy is, hogy az érintett meghatározza azt az időtartamot, amelyet követően már nem járul hozzá életének mesterséges meghosszabbításához, illetve meghatározza azt az egészségi állapotot — pl. a kezelés következtében megmaradt szellemi vagy fizikai képességének minimális szintjével —, amelynek bekövetkezését követően az ellátást visszautasítja),

— a visszautasított ellátás meghatározható egy beavatkozási csoport meghatározásával (pl. amputáció) vagy egy konkrét beavatkozás kizárásával (pl. végtag- vagy mellamputáció),

— a visszautasított ellátások meghatározhatók

= a magyar nyelvben általánosan használt megnevezéssel (pl. vér vagy más vizsgálati anyag vétele, vér vagy vérkészítmény beadása, gyógyszeres kezelés általában vagy csak egyes gyógyszerekkel, műtéti beavatkozás kizárása általában vagy csak egyes konkrét műtétek tekintetében, mesterséges táplálás vagy lélegeztetés általában vagy időtartam, illetve esetszám meghatározásával),

= tételesen az Orvosi Eljárások Nemzetközi Osztyozásában szereplő elnevezéssel, de ez esetben az egyes beavatkozásokat az általánosan ismert megnevezéssel is fel kell tüntetni,

= a beavatkozások nevesítése nélkül a konkrét betegség megnevezésével általános jelleggel (pl. amennyiben rosszindulatú dagasztos megbetegedésem lesz, nem járlok hozzá annak gyógykezeléséhez, vagy amennyiben olyan betegségem lesz, vagy baleset következtében olyan állapotba kerülök, hogy önmagam ellátására képtelen lennék, nem járlok hozzá a gyógykezelésemhez).

— amennyiben a 3. pont szerinti nyilatkozatból nem állapítható meg konkrétan a visszautasított ellátások köre vagy terjedelme, vélelmezni kell, hogy a konkrétan nem visszautasított ellátás nyújtható,

— jelen nyilatkozatához a nyilatkozat tételét követő 3. év első napjától nem fűződik joghatás,

— jelen nyilatkozata nem érvényes abban az esetben, ha olyan betegségben szenved, amely mások életét, testi épségét veszélyezteti.

**A Kormány
118/1998. (VI. 16.) Korm.
rendelete**

**a Magyarországon tartózkodó, ideiglenes menedéket
élvező külföldiek átmeneti ellátásáról és támogatásáról
szóló 41/1998. (III. 6.) Korm. rendelet módosításáról**

1. §

A Magyarországon tartózkodó, ideiglenes menedéket élvező külföldiek átmeneti ellátásáról és támogatásáról szóló 41/1998. (III. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.)

1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) A Magyar Köztársaság területén 1998. március 1-jéig ideiglenes menedéket élvező külföldiek (a továbbiakban: jogosultak) a tartózkodási engedély vagy a bevándorlási engedély, illetőleg a származási országuk illetékes hatósága által kiállított visszatérési engedély megszerzéséig, ennek hiányában legfeljebb 1998. október 31-ig az e rendeletben meghatározottak szerint részesülnek ellátásban és támogatásban.

(2) Az, aki a származási országa illetékes hatósága által kiállított visszatérési engedélyt kapott, jogosult a rendelet 8. §-ában meghatározott hazatérési támogatásra.”

2. §

Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba és 1998. október 31-én hatályát veszti.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A Magyarországon tartózkodó, ideiglenes menedéket élvező külföldiek átmeneti ellátásáról és támogatásáról szóló 41/1998. (III. 6.) Korm. rendelet 2. és 3. §-a 1998. június 30-án hatályát veszti.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi miniszter 43/1998. (VI. 16.) FM rendelete

**a rendkívüli állapot idején nélkülözhetetlen
hadkötelesek meghagyásáról szóló
27/1994. (V. 31.) FM rendelet módosításáról**

A honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény végrehajtására kiadott 178/1993. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 106. §-ának (3) és (6) bekezdéseiben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A rendkívüli állapot idején nélkülözhetetlen hadkötelesek meghagyásáról szóló 27/1994. (V. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A rendelet hatálya a Földművelésügyi Minisztériumra, a Földművelésügyi Minisztérium Gazdasági Hivatalára (a továbbiakban együtt: minisztérium), továbbá ...”

(2) Az R. 1. §-ának *l)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendelet hatálya...)

„*l)* az Állami Erdészeti Szolgálat központjára és igazgatóságaira
(*terjed ki.*)

2. §

Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § A rendkívüli állapot feladatainak ellátásához nélkülözhetetlen hadkötelesek meghagyása és a rendelet hatálya alá tartozó szervezetek működésének fontossága szempontjából a minisztérium, valamint az 1. § *a)*—*l)* pontjaiban felsorolt szervezetek a Vhr. 103. §-ának (4) bekezdése szerinti II. kategóriába, az e rendelet 1. számú mellékletében felsorolt gazdálkodó szervezetek a III. kategóriába tartoznak.”

3. §

Az R. 4. §-ának (2) bekezdése a következő *c)* ponttal egészül ki:

(A rendelet hatálya alá tartozó szervezet vezetője)

„*c)* a névjegyzéket évente egy alkalommal pontosítja, elkészíti a meghagyásból törlendő személyek, illetve a meghagyásra újonnan kért személyek névjegyzékét, amelyet február 28-áig a hadköteles lakóhelye szerint illetékes Hadkiegészítő Parancsnokságnak küld meg.”

4. §

Az R. 1. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, egyidejűleg az R. 1. §-ának *m)* pontja és 4. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

*Dr. Nagy Frigyes s. k.,
földművelésügyi miniszter*

Melléklet a 43/1998. (VI. 16.) FM rendelethez

[1. számú melléklet a 27/1994. (V. 31.) FM rendelethez]

A minisztérium által meghagyásba bevont szervek 1998. évi pontosított jegyzéke

A szervezet neve	Telephelyének címe
------------------	--------------------

Budapest

1. Szeszipari Analitikai Laboratórium Kft.
2. Herz Szalámigyár Rt.
3. Első Pesti Hengermalom Rt.
4. Concordia Közraktár Kereskedelmi Rt.
5. Budai Hengermalom Kft.
6. Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft.

- IX., Gubacsi út 6/B
- IX., Gubacsi út 13.
- IX., Vaskapu u. 41.
- IX., Soroksári út 24.
- XI., Hengermalom út 49—51.
- IX., Bakáts u. 8.

A szervezet neve	Telephelyének címe
7. ERU HUNGARIA Sajtgyártó Kft.	XXII., Nagytétényi út 13—17.
8. Cereol Növényolajipari Rt.	VII., Rumbach S. u. 19—21.
9. Unilever Magyarország Kft.	XIII., Dévai u. 26—28.
10. GLOBUS Konzervipari Rt.	X., Maglódi út 47.
11. Mirelite Hűtőipari Rt.	IX., Haller u. 11—13.
12. Stollwerck Bp. Kft.	XI., Vágóhíd u. 20.
13. Budafoki Élesztő- és Szeszgyár Kft.	XXII., Gyár u. 5—9.
14. BUSZESZ Élelmiszeripari Rt.	III., Sorompó u. 1.
15. ATEV Fehérjefeldolgozó Rt.	IX., Illatos út 23.
16. Érdi Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató, Fejlesztő Kft.	XXII., Park u. 2.
17. Budapesti Geodéziai és Térképészeti Rt.	XIV., Bosnyák tér 5.
18. Cartographia Kft.	XIV., Bosnyák tér 5.
19. Agroster Besugárzó Rt.	X., Jászberényi út 5.
20. Országos Húsipari Kutatóintézet Kft.	IX., Gubacsi út 6/B
21. Konzervipari Kutató és Fejlesztő Minőségvizsgáló Kft.	IX., Földvári u. 4.
22. ERDÉRT Rt.	V., Akadémia u. 1—3.
23. Zwack Unicum Rt.	IX., Soroksári út 26.
24. Kraft Jacobs Suchard Hungaria Kft.	XI., Budafoki út 187—189.
25. Dreher Sörgyárak Rt.	X., Maglódi út 17.
26. Magyar DANONE Rt.	X., Keresztúri út 210.
27. HUMIL Kft.	IX., Soroksári út 46.
28. Budapesti Húsnagykereskedelmi Közös Vállalat	IX., Soroksári út 58.
29. Cukorkutató Kft.	VIII., Tolnai Lajos u. 25.
30. Hűtőipari Fejlesztési és Minőségvizsgáló Intézet	IX., Márton u. 3/B
31. PHYLAXIA-SANOFI Oltóanyagtermelő Rt.	X., Szállás u. 5.
32. PHYLAXIA PHARMA Rt.	X., Szállás u. 5.
33. Agrárgazdasági Kutató és Informatikai Intézet (AKII)	IX., Zsil u. 3—5.; postacím 1355 Budapest, Pf. 5

Baranya megye

1. DÉLHÚS Rt.	Pécs, Siklósi u. 37.
2. Pécsi Gabona Rt.	Pécs, Hunyadi J. u. 3.
3. Baranyatej Rt.	Pécs, Tüzér u. 15.
4. Pécsi Dohánygyár Kft.	Pécs, Dohány u. 2—8.
5. Pécsi Geodéziai és Térképészeti Kft.	Pécs, Jogász u. 4.
6. Mecseki Erdészeti Rt.	Pécs, Rét u. 8.
7. Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft. Pécsi Részlege	Pécs, Tüzér u. 15.
8. Pécsi Serfőzde Rt.	Pécs, Alkotmány u. 94.
9. Kolos Kft.	Pécs, Edison u. 13.
10. Mohácsi Farostlemezgyár Rt.	Mohács, Budapesti út, levélcím: 7701 Mohács Pf. 129
11. Bólyi Rt.	Bóly, Ady Endre u. 21.

Bács-Kiskun megye

1. VIKTÓRIA Első Magyar Gabona Rt.	Kecskemét, Halasi u. 25—27.
2. Heinz Kecskeméti Konzervgyár Rt.	Kecskemét, Szolnoki u. 35.
3. Kecskeméti Hűtőipari Kft.	Kecskemét, Rákóczi város 20.
4. Zöldségtermesztési Kutatóintézet Rt.	Kecskemét, Mészöly Gyula u. 6.
5. Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt.	Kecskemét, József Attila u. 2.
6. PINI HUNGARY MEAT Kft.	Kiskunfélegyháza, Majsai u. 30.
7. Bajai Hűtőipari Rt.	Baja, Nagy István u. 36.
8. Gemenci Erdő- és Vadgazdasági Rt.	Baja, Szent Imre tér 2.

A szervezet neve	Telephelyének címe
9. DÉLHÚS Rt. Bajai húsüzeme	Baja, Nagy S. út 1.
10. Kiskunhalasi Baromfi Rt.	Kiskunhalas, Állomás u. 7.
11. Kalocsakörnyéki Agráripari Rt.	Kalocsa, Kossuth Lajos u. 15.
12. Bácsbokodi Tejüzem	Bácsbokod, Pf. 2.

Békés megye

1. Békési Gabona Rt.	Békéscsaba, Deák Ferenc u. 11.
2. Békéscsabai Hűtőipari Rt.	Békéscsaba, Kétegyházi u. 12—14.
3. Bábolna Baromfifeldolgozó Kft., Békéscsaba	Békéscsaba, Orosházi u. 16.
4. Csabai Konzervgyár Kft.	Békéscsaba, Békési út 52—54.
5. AGRIMILL Rt.	Békéscsaba, Gyulai út 2.
6. Gyulai Húskombinát Rt.	Gyula, Kétegyházi u. 3.
7. NMH Kft. Tápszergyára	Gyula, Csabai út 3.
8. Mezőhegyesi Állami Ménesbirtok Rt.	Mezőhegyes, Kozma F. u. 30.
9. Merian Orosháza Finom Szárnyas Különlegességek Rt.	Orosháza, Október 6. u. 8.
10. Hidasháti Mezőgazdasági Rt.	Murony, II. ker.
11. Szarvasi Mezőgazdasági, Termelő és Élelmiszerfeldolgozó Rt.	Szarvas, Szabadság u. 30.
12. SÁRRÉTTEJ Rt.	Békéscsaba, Vasút u. 2.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

1. Kolos Húsipari Rt.	Miskolc, Fonoda u. 2.
2. Borsod-Gabona Rt.	Miskolc, Zsolcai kapu 34—40.
3. Északtej Rt.	Miskolc, Erdélyi u. 1.
4. Miskolci Hűtőipari Rt.	Miskolc, Fonoda u. 1.
5. Miskolci Likőripari Rt.	Miskolc, Partizán u. 13.
6. ÉSZAKERDŐ Rt.	Miskolc, Deák tér 1.
7. Szerencsi Cukorgyár Rt.	Szerencs, Gyár u. 1.
8. NESTLÉ HUNGÁRIA Kft. Szerencsi Gyára	Szerencs, Rákóczi út 124.
9. Szerencsi Mezőgazdasági Rt.	Szerencs, Rákóczi út 59.
10. SD Tabak Rt.	Sátoraljaújhely, Dohány u. 1—3.
11. Tokaj Kereskedőház Rt.	Sátoraljaújhely, Mártírok útja 17.
12. Borsodi Sörgyár Rt.	Böcs, Rákóczi út 81.

Csongrád megye

1. Pick Szeged Szalámigyár és Húsüzem Rt.	Szeged, Szabadkai út 18.
2. Szegedtej Rt.	Szeged, Budapesti út 6.
3. FÓNIX Szegedi Konzervgyár Kft.	Szeged, Pulcz u. 46.
4. Délalföldi Erdészeti Rt.	Szeged, Zsótér u. 4/B
5. Hód-Mezőgazda Rt.	Hódmezővásárhely, Serház tér 2.
6. Szentesi HUNGERIT Rt.	Szentés, Attila u. 1—3.
7. V Tabak Rt.	Hódmezővásárhely, Deák F. u. 15.

Fejérmegye

1. CERBONA Rt.	Székesfehérvár, Váralja sor 1—3.
2. Fejértej—Parmalat Rt.	Székesfehérvár, Seregélyesi út 95.
3. Székesfehérvári Hűtőipari Rt.	Székesfehérvár, Raktár u. 1.
4. VADEX Mezőföldi Erdészeti és Vadászati Rt.	Székesfehérvár, Tolnai u. 1.
5. HUNGRANA Kft. (keményítő és izocukor)	Szabadegyháza, Ipartelep

A szervezet neve	Telephelyének címe
6. Enyingi Agrár Rt.	Enying, Kossuth Lajos u. 42.
7. Mezőfalvai Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Rt.	Mezőfalva, Nagysismánd Pf. 9
8. ALBADOMU Maláta Termelő és Kereskedelmi Bt.	Dunaújváros, Szalki sziget

Győr-Moson-Sopron megye

1. Ringa Hús Rt.	Győr, Vágóhíd u. 7.
2. Pannongabona Rt.	Győr, Bajcsy-Zsilinszky u. 27.
3. Baranyatej Rt. Győri Tejüzeme	Győr, Vámbéri Ármin u. 19—21.
4. ARVIT Hűtőipari Rt.	Győr, Hecsepuszta
5. Győri Keksz Kft.	Győr, Korányi F. tér 1.
6. Győri Italgár Rt.	Győr, Budai u. 7.
7. Kisalföldi Erdőgazdaság Rt.	Győr, Corvin u. 9.
8. Győri Szesz és Finomító Rt.	Győr, Budai u. 7.
9. Bábolna—Győri Baromfifeldolgozó Kft.	Győr, Kandó K. u. 7.
10. Petőházi Cukoripari Rt.	Petőháza, Kinizsi u.
11. Lajta-Hanság Rt.	Mosonmagyaróvár, Jánossomorja u. 1.
12. Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft.	Mosonmagyaróvár, Lucsony u. 24.
13. Trösch Prima Kft.	Mosonmagyaróvár, Alkotmány u. 15.
14. Fertő-tavi Nádgazdaság Rt.	Fertőszentmiklós, Fertődi u. 1.
15. Tanulmányi Erdőgazdaság Rt.	Sopron, Honvéd u. 1.
16. Soproni Sörgyár Rt.	Sopron, Vándor S. u. 1.
17. Baranyatej Rt. Csornai Üzeme (Tejporgyár)	Csorna, Soproni út 1.
18. Fertődi Gyümölcsstermesztési Kutató, Fejlesztő Kft.	Fertőd, Madách sétány 3—5.

Hajdú-Bihar megye

1. Debreceni Húsipari Rt.	Debrecen, Vágóhíd u. 9.
2. Hajdúsági Gabonaipari Rt.	Debrecen, Széchenyi u. 13.
3. Hajdútej Rt.	Debrecen, Külső Vásártér 18.
4. Dohánykutató és Minőségfejlesztő Rt.	Debrecen, Attila tér 3.
5. Reemtsma Debreceni Dohánygyár Kft.	Debrecen, Vágóhíd u. 2.
6. Kabai Cukorgyár Rt.	Kaba, Pf. 1
7. Hajdú-Bét Rt. (baromfi)	Debrecen, Diószegi út 1—3.

Heves megye

1. FALCOTRADE Húsipari és Kereskedelmi Rt.	Gyöngyös, Szurdokpart u. 1.
2. Mátramalom Rt.	Gyöngyös, Pesti út 57.
3. Mátratej Kft.	Gyöngyös, Kenyérgyár út 1.
4. Mátra Cukor Rt.	Hatvan, Radnóti tér 2.
5. Aranyfácán Konzervgyár Kft.	Hatvan, Radnóti tér 2.
6. Egri Dohánygyár Kft.	Eger, Somogyi B. u. 4.
7. Mátra-Nyugatbükk Erdő és Fafeldolgozó Rt.	Eger, Kossuth Lajos u. 18.
8. EGERVIN Borgazdasági Rt.	Eger, Széchenyi u. 3.

Jász-Nagykun-Szolnok megye

1. SOLAMI Húsipari Rt.	Szolnok, Vágóhíd u. 60.
2. WÉS Tejipari és Kereskedelmi Rt.	Szolnok, Mártírok útja 15—17.
3. Szolnoki Cukorgyár Rt.	Szolnok, Tószegi út 43.

A szervezet neve	Telephelyének címe
4. Alcsiszigeti Mezőgazdasági Rt.	Szolnok, Keszeg u. 2.
5. Nagykunsági Erdészeti és Faipari Rt.	Szolnok, József Attila u. 34.
6. Alföldi Gabona Rt.	Törökszentmiklós, Bethlen u. 47—49.
7. ConAvis Rt. Törökszentmiklói Baromfifeldolgozó Gyára	Törökszentmiklós, Pánthy E. u. 57.
8. Törökszentmiklói Mezőgazdasági Rt.	Törökszentmiklós, Almásy út 6.
9. Soproni Sörgyár Rt. Martfűi telepe	Martfű, Pf. 43
10. Dohányfermentáló Rt.	Szolnok, Mártírok út 51.

Komárom-Esztergom megye

1. Fejértej Parmalat Tejipari Rt.	Tatabánya, Búzavirág út 2.
2. Vértesi Erdészeti és Faipari Rt.	Tatabánya, Dózsakert u. 63.
3. Hungaromill Rt.	Komárom, Klapka Gy. u. 40.
4. Komáromi Mezőgazdasági Rt.	Komárom, Igmándi u. 3.
5. Amstel Magyarország Rt.	Komárom, Tűzoltó u. 2.
6. Magyar Cukor Rt. Ácsi Cukorgyára	Ács, Gyár u. 3.
7. Bábolna Rt.	Bábolna, Mészáros u. 1.
8. Gyermelyi Szövetkezeti Rt.	Gyermely, Bajnai út 1. levélcím: 2821 Gyermely, Pf. 10

Nógrád megye

1. Nógrád-Gabona Rt.	Balassagyarmat, Thököly u. 23.
2. Ipoly Erdő Rt.	Balassagyarmat, Bajcsy-Zsilinszky u. 10.
3. AVONMORE—Pásztó Kft.	Pásztó, Fő út 157.

Pest megye

1. Ceglédhús Kft.	Cegléd, Dohány u. 30.
2. Dél-Pest Megyei Mezőgazdasági Rt.	Cegléd, Bede 575. levélcím: 2701 Cegléd, Pf. 18
3. Ceglédi Tejipari Rt.	Cegléd, Ipartelepi út 5.
4. Ceglédi Gyümölcstermesztési Kutató Fejlesztő Kft.	Cegléd, Szolnoki út 52.
5. Dunakeszi Konzervgyár Rt.	Dunakeszi, Vasút u. 11.
6. Arvit Hűtőipari Rt. Dunakeszi Hűtőháza	Dunakeszi, Újtelep, Pf. 37
7. Gödöllői Tangazdaság Rt.	Gödöllő, Tessedik S. u. 2.
8. Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.	Gödöllő-Nagyremete, 2101 Gödöllő-Nagyremete Pf. 258
9. Országos Mesterséges Termékenyítő Rt.	Gödöllő-Nagyremete, 2101 Gödöllő-Nagyremete Pf. 74
10. Nagykőrösi Konzervgyár Rt.	Nagykőrös, József Attila u. 1.
11. Herceghalmi Kísérleti Gazdaság Rt.	Herceghalom, Gesztenyés u. 3.
12. Pilisi Parkerdő Rt.	Visegrád, Mátyás király u. 4.
13. Gyógynövénykutató Intézet Rt.	Budakalász, József Attila u. 68.
14. TEHAG Kft.	Százhalombatta, Vörösmarty u. 68.

Somogy megye

1. Dél-Dunántúli Gabonaiipari Rt.	Kaposvár, Malom u. 10.
2. Kaposcukor Rt.	Kaposvár, Pécsi u. 10—14.
3. Pini Hungary Kft.	Kaposvár, Pécsi u. 67—69.

A szervezet neve	Telephelyének címe
------------------	--------------------

4. Somogyi Erdészeti és Faipari Rt.	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 21.
5. Balatoni Halgazdaság Rt.	Siófok, Zsilip sor 3.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

1. Szabolcsgabona Rt.	Nyíregyháza, Simai út 6.
2. Szabolcstej Rt.	Nyíregyháza, Orosi u. 29—31.
3. EKO Kft.	Nyíregyháza, Vasgyár u. 9—13.
4. NYÍRERDŐ Rt.	Nyíregyháza, Sóstói u. 61.
5. R-KO-N Szabolcshús Kft.	Nyíregyháza, Bethlen G. u. 84—86.
6. KÁRPÁT-FOOD Kft.	Nyírpazony, Erdőföld u. 1.
7. Várda-Drink Rt.	Kisvárdai, Temesvári u. 4.
8. Kisvárdai Baromfifeldolgozó Rt.	Kisvárdai, Ipar u. 9.
9. INTERSPAN Faipari Kft.	Vásárosnamény, Pf. 9
10. Újfehértói Gyümölcsstermesztési Kutató, Fejlesztő Kft.	Újfehértó, Vadastag 2.

Tolna megye

1. Gemenc Gabona Rt.	Szekszárd, Liszt Ferenc tér 2.
2. Tolnatej Rt.	Szekszárd, Keselyűsi út 9.
3. ALISCAVIN	Szekszárd, Epreskert u. 10.
4. Dalmandi Mezőgazdasági Rt.	Dalmand, Felszabadulás u. 42.
5. „Gyulaj” Erdészeti és Vadászati Rt.	Tamási, Szabadság u. 27.

Vas megye

1. Vasi Húsipari Rt.	Szombathely, Hunyadi u. 2.
2. Royaltej Rt.	Szombathely, Nádasdy F. u. 16.
3. Szombathelyi Tangazdaság Rt.	Szombathely, Szőlős u. 9—11.
4. Szombathelyi Erdészeti Rt.	Szombathely, Zanati u. 26.
5. Falco Faforgácslapgyártó Rt.	Szombathely, Zanati u. 26.
6. SÁGA FOODS Baromfiipari Rt.	Sárvár, Soproni u. 15.
7. Sárvári Mezőgazdasági Rt.	Sárvár, Várkerület 26.
8. Répcelaki Sajtgyár	Répcelak, Vörösmarty u. 1.

Veszprém megye

1. Pápai Húskombinát Rt.	Pápa, Kisfaludy u. 2.
2. Agroprodukt Rt.	Pápa, Jókai u. 46.
3. Veszprémtej Rt.	Veszprém, Kistó út 9.
4. Balatonfelvidéki Erdő és Fafeldolgozó Rt.	Keszthely, Kastély u. 10.

Zala megye

1. Zalahús Rt.	Zalaegerszeg, Balatoni u. 5.
2. Zalatej Rt.	Zalaegerszeg, Platánsor 6.
3. GOLDSUN Hűtőipari Rt.	Zalaegerszeg, Újhegyi u. 2.
4. Zalabaromfi Rt.	Zalaegerszeg, Teskándi út 2.
5. „Zala” Erdő Rt.	Nagykanizsa, Múzeum tér 6.
6. Kanizsa Sörgyár Rt.	Nagykanizsa, Béke út 111.

**A földművelésügyi miniszter
44/1998. (VI. 16.) FM
rendelete**

**a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló
40/1995. (XI. 16.) FM rendelet módosításáról**

Az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC. törvény 27. §-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszterrel, a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterrel, valamint a népjóléti miniszterrel egyetértésben — a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló, többször módosított 40/1995. (XI. 16.) FM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az R. melléklete kiegészül, illetve módosul az e rendelet *mellékletében* foglaltakkal.

2. §

E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. A Magyar Élelmiszerkönyvnek a mellékletben felsorolt előírásaira vonatkozó rendelkezéseit az ott megjelölt határidőtől kell alkalmazni.

*Dr. Nagy Frigyes s. k.,
földművelésügyi miniszter*

Melléklet a 44/1998. (VI. 16.) FM rendelethez

Sor- szám	Magyar Élelmiszerkönyv előírás jele	Magyar Élelmiszerkönyv előírás címe	Irányadó közösségi jogszabály száma	Kötelező alkalmazás időpontja
--------------	--	--	-------------------------------------	----------------------------------

1. Az R. melléklete kiegészül a következő előírásokkal:

100.	1—4—831/97	Avokadó	A Bizottság 831/97/EK rendelete	1998. július 1.
101.	1—4—1093/97/1	Sárgadinnye	A Bizottság 1093/97/EK rendelete	1998. július 1.
102.	1—4—1093/97/2	Görögdinnye	A Bizottság 1093/97/EK rendelete	1998. július 1.”

2. Az R. mellékletének 56. sorszámú Fokhagymára vonatkozó előírása helyébe a következő előírás lép:

„56.	1—4—2288/97	Fokhagyma	A Bizottság 2288/97/EK rendelete	1998. július 1.”
------	-------------	-----------	----------------------------------	------------------

**A földművelésügyi miniszter
45/1998. (VI. 16.) FM
rendelete**

**a növényfajták állami elismeréséről szóló
88/1997. (XI. 28.) FM, valamint a szőlő, komló,
gyümölcs és dísznövény szaporítóanyagok előállításáról
és forgalmazásáról szóló 90/1997. (XI. 28.) FM rendelet
módosításáról**

A növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló 1996. évi CXXXI. törvény 29. §-ának (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A növényfajták állami elismeréséről szóló 88/1997. (XI. 28.) FM rendelet 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Állami elismerésben az 1. számú mellékletben foglaltak szerint az a növényfajta részesíthető, amely megkü-

lönbözthető, egynemű és tulajdonságai állandósultak, gazdasági értéke és bejegyezhető fajtaneve van. Az 1. számú mellékletben felsorolt növényfajok fajtáit kötelező bejelenteni állami elismerésre. Az 1. számú mellékletben fel nem sorolt növényfajok fajtái bejelenthetők állami elismerésre és azok DUS-vizsgálat és bejegyezhető fajtanév alapján részesíthetők állami elismerésben.”

2. §

(1) A szőlő, komló, gyümölcs, dísznövény szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló 90/1997. (XI. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-a (1) bekezdésének bevezető szövegrésze és a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szaporító alapanyagot csak olyan szaporítás céljára telepített vagy előkészített ültetvényben szabad forgalomba hozatal céljára előállítani, amelynek

a) fajtája, klónja a Nemzeti Fajtajegyzékben, illetve az ideiglenes szaporításra engedélyezett fajták jegyzékében szerepel, és a fajtajogosult engedélyezte a fajta szaporítá-

sát — a 88/1997. (XI. 28.) FM rendelet 1. számú mellékletében fel nem sorolt növényfajok fajtái, továbbá a kísérlet és az export céltermeltetés kivételével —,”

(2) Az R. 8. §-a (3) bekezdésének *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) Az Intézet a szaporítóiskola létesítését és üzemeltetését a kérelmező részére akkor engedélyezi, ha]

„*c*) a terület növényegészségügyi szempontból szaporítás céljára megfelel, a szőlőiskola és a gyümölcsfaiskola talaja vírusmentes vagy víruseszteztelt növényanyag szaporítása esetén betegséget okozó káros szervezetektől, vektortól, különösen vírusvektoroktól, nematódáktól mentes, és ezt a területileg illetékes növényegészségügyi hatóság igazolja,”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a növényfajták állami elismeréséről szóló 88/1997. (XI. 28.) FM rendelet 4. §-ának 10. pontja, valamint a 13. §-a (2) bekezdésének *d*) pontja és 13. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

(2) A szőlő, komló, gyümölcs és dísznövény szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell a spárgaiskolára is.

Dr. Nagy Frigyes s. k.,
földművelésügyi miniszter

A földművelésügyi miniszter 46/1998. (VI. 16.) FM rendelete

**a szakmai követelmények kiadásáról szóló
64/1994. (XII. 15.) FM rendelet módosításáról**

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A szakmai követelmények kiadásáról szóló, többször módosított 64/1994. (XII. 15.) FM rendelet (a továbbiakban: R.) melléklete az e rendelet mellékletében foglaltakkal egészül ki.

2. §

A rendelet mellékletét a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Értesítőben kell közzétenni.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Nagy Frigyes s. k.,
földművelésügyi miniszter

A földművelésügyi miniszter, a pénzügyminiszter, valamint az ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter 47/1998. (VI. 16.) FM—PM—IKIM együttes rendelete

**a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek
egyszerűsített pályázati rendszerű exporttámogatásáról
szóló 11/1998. (III. 31.) FM—PM—IKIM együttes
rendelet módosításáról**

Az agrártámogatások igénybevételének általános feltételeiről szóló 273/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet 1. §-a (3) bekezdésének *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján és tekintettel a mezőgazdasági és élelmiszeripari exporttámogatások igénybevételének eljárási rendjéről szóló 110/1997. (XII. 30.) FM—PM—IKIM együttes rendelet 6. §-ának (4) bekezdésében meghatározott eljárásra a következőket rendeljük el:

1. §

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek egyszerűsített pályázati rendszerű exporttámogatásáról szóló 11/1998. (III. 31.) FM—PM—IKIM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 5. számú melléklete e rendelet *melléklete* szerint módosul.

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit kizárólag a hatálybalépést követő kiléptetések esetén kell alkalmazni.

(2) Az e rendelet hatálybalépését megelőző kiléptetés és az e rendelet hatálybalépését követő vételár-kiegyenlítés esetén e rendelet rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

Dr. Nagy Frigyes s. k.,
földművelésügyi miniszter

Akar László s. k.,
pénzügyminisztériumi
politikai államtitkár

Dr. Fazakas Szabolcs s. k.,
ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi miniszter

Melléklet a 47/1998. (VI. 16.) FM—PM—IKIM együttes rendelethez

Az R. 5. számú mellékletének 099. számú sora helyébe a következő rendelkezés lép:

„Sor- szám	Vámtarifaszám	Árumegnevezés	Ft/kg
099	reg 2103 20 00 00	— Paradicsomketchup és más paradicsommártás (célország: valamennyi ország, a nem hagyományos export piacok kivételével)	0''

A népjóléti miniszter 22/1998. (VI. 16.) NM rendelete

az Országos Gyógyszerészeti Intézettről szóló
9/1982. (VII. 21.) EüM rendelet hatályon kívül
helyezéséről

Az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény végrehajtásáról rendelkező 16/1972. (IV. 29.) MT rendelet 37. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

Az Országos Gyógyszerészeti Intézettről szóló 9/1982. (VII. 21.) EüM rendelet hatályát veszti.

2. §

Ez a rendelet az Országos Gyógyszerészeti Intézet Alapító Okiratának a Népjóléti Közlönyben történő közzétételének napján lép hatályba.

Dr. Kökény Mihály s. k.,
népjóléti miniszter

A népjóléti miniszter 23/1998. (VI. 16.) NM rendelete

a gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló
3/1995. (II. 8.) NM rendelet módosításáról

A gyógyszerteráki létesítéséről és működésük egyes szabályairól szóló 1994. évi LIV. törvény 42. §-a (2) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A gyógyszerek rendeléséről és kiadásáról szóló 3/1995. (II. 8.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú melléklete I. Csoport, Vény nélkül is kiadható gyógyszerek főcím, 1. Törzskönyvezett gyógyszerkészítmények alcím alatt a következő szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
a) [Liquifilm szemcsepp „Livostin orrspray	3× 10 ml] 1× 10ml''
b) [Mucobene 200 mg granulátum „Mucopront kapszula	30× 5 g] 20× ''
c) [Mucopront kapszula „Mucopront szirup	50×] 90ml''
d) [Rennie Antacidum rágótabl. „Reparil gél N	24×] 40g''
e) [Ulcogant 1 g tabl. „+ Un Burn gél + Un Burn gél tasakban	100×] 1× 118 ml 12× ''

(2) Az R. 1. számú melléklete I. Csoport, Vény nélkül is kiadható gyógyszerek főcím, 2. Gyógytápszerek alcím alatt a következő szövegrésszel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
[Similac Advence 2 „Similac Gain	400 g] 450g''

(3) Az R. 1. számú melléklete I. Csoport, Vény nélkül is kiadható gyógyszerek főcím, 7. Több komponensű homeopátiás gyógyszerek alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
a) [Löwe-Komplex Nr. 9.-Valeriana cseppek „Luffeel orrspray Luffeel szublingvális tabl. Luffeel szublingvális tabl.	100 ml] 20 ml 50× 250× ''
b) [Phönix Aurum III/012B oldat „Spigelon cseppek Spigelon cseppek Spigelon szublingvális tabletta Spigelon szublingvális tabletta	100 ml] 30 ml 100 ml 50× 250× ''

(4) Az R. 1. számú melléklete I. Csoport, Vény nélkül is kiadható gyógyszerek főcím, 8. Monokomponensű homeopátiás gyógyszerek alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]

[Kiszereelés]

...			
a) [OGYI-HGAL:4/21	<i>Aconitum napellus</i> golyócskák	C31—C200	4 g]
„OGYI-HGAL:46/09	Adonis vernalis cseppek	D ₂ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:46/09	Adonis vernalis cseppek	D ₂ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:46/09	Adonis vernalis cseppek	D ₂ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:46/09	Adonis vernalis cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:46/08	Adonis vernalis cseppek	C ₁ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:46/08	Adonis vernalis cseppek	C ₁ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:46/08	Adonis vernalis cseppek	C ₁ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:46/08	Adonis vernalis cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:46/12	Adonis vernalis golyócskák	D ₂ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:46/12	Adonis vernalis golyócskák	D ₂ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:46/12	Adonis vernalis golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:46/11	Adonis vernalis golyócskák	C ₁ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:46/11	Adonis vernalis golyócskák	C ₁ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:46/11	Adonis vernalis golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:46/13	Adonis vernalis golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:46/15	Adonis vernalis tabl.	D ₂ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:46/15	Adonis vernalis tabl.	D ₂ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:46/14	Adonis vernalis tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:46/14	Adonis vernalis tabl.	C ₁ —C ₃₀	200×
b) [OGYI-HGAL:32/02	<i>Adrenalinum</i> golyócskák	C31—C200	4 g]
„OGYI-HGAL:6/14	Aesculus hippocastanum cseppek	D ₁ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:6/14	Aesculus hippocastanum cseppek	D ₁ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:6/14	Aesculus hippocastanum cseppek	D ₁ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:6/14	Aesculus hippocastanum cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:6/13	Aesculus hippocastanum cseppek	C ₁ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:6/13	Aesculus hippocastanum cseppek	C ₁ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:6/13	Aesculus hippocastanum cseppek	C ₁ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:6/13	Aesculus hippocastanum cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:6/17	Aesculus hippocastanum golyócskák	D ₁ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:6/17	Aesculus hippocastanum golyócskák	D ₁ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:6/17	Aesculus hippocastanum golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:6/16	Aesculus hippocastanum golyócskák	C ₁ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:6/16	Aesculus hippocastanum golyócskák	C ₁ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:6/16	Aesculus hippocastanum golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:6/18	Aesculus hippocastanum golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:6/20	Aesculus hippocastanum tabl.	D ₁ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:6/20	Aesculus hippocastanum tabl.		200×
OGYI-HGAL:6/19	Aesculus hippocastanum tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:6/19	Aesculus hippocastanum tabl.	C ₁ —C ₃₀	200×
c) [OGYI-HGAL:83/07	<i>Arnica</i> tabl.	D1—D30	40×
„OGYI-HGAL:83/14	Arnica tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:83/14	Arnica tabl.	C ₁ —C ₃₀	200×
d) [OGYI-HGAL:2/22	<i>Atropa belladonna</i> golyócskák	C5—C30	4 g]
„OGYI-HGAL:40/09	Barium carbonicum cseppek	D ₆ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:40/09	Barium carbonicum cseppek	D ₆ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:40/09	Barium carbonicum cseppek	D ₆ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:40/09	Barium carbonicum cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:40/08	Barium carbonicum cseppek	C ₆ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:40/08	Barium carbonicum cseppek	C ₆ —C ₃₀	20 ml

OGYI-HGAL:40/08	Barium carbonicum cseppek	C ₆ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:40/08	Barium carbonicum cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:40/12	Barium carbonicum golyócskák	D ₁₀ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:40/12	Barium carbonicum golyócskák	D ₁₀ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:40/12	Barium carbonicum golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:40/11	Barium carbonicum golyócskák	C ₁₀ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:40/11	Barium carbonicum golyócskák	C ₁₀ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:40/11	Barium carbonicum golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:40/13	Barium carbonicum golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:40/15	Barium carbonicum tabl.	D ₆ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:40/15	Barium carbonicum tabl.	D ₆ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:40/14	Barium carbonicum tabl.	C ₃ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:40/14	Barium carbonicum tabl.	C ₃ —C ₃₀	200×
e) [OGYI-HGAL:12/20	<i>Calcium carbonicum Hahnemanni golyócskák</i>	LM ₆ —LM ₃₀	5 g]
„OGYI-HGAL:41/09	Calcium fluoratum cseppek	D ₆ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:41/09	Calcium fluoratum cseppek	D ₆ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:41/09	Calcium fluoratum cseppek	D ₆ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:41/09	Calcium fluoratum cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:41/08	Calcium fluoratum cseppek	C ₆ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:41/08	Calcium fluoratum cseppek	C ₆ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:41/08	Calcium fluoratum cseppek	C ₆ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:41/08	Calcium fluoratum cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:41/12	Calcium fluoratum golyócskák	D ₁₀ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:41/12	Calcium fluoratum golyócskák	D ₁₀ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:41/12	Calcium fluoratum golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:41/11	Calcium fluoratum golyócskák	C ₁₀ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:41/11	Calcium fluoratum golyócskák	C ₁₀ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:41/11	Calcium fluoratum golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:41/13	Calcium fluoratum golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:41/15	Calcium fluoratum tabl.	D ₁ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:41/15	Calcium fluoratum tabl.	D ₁ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:41/14	Calcium fluoratum tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:41/14	Calcium fluoratum tabl.	C ₁ —C ₃₀	200×
f) [OGYI-HGAL:29/12	<i>Cephaelis ipecacuanha golyócskák</i>	LM ₆ —LM ₃₀	5 g]
„OGYI-HGAL:65/11	Chamomilla vulgaris tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:65/11	Chamomilla vulgaris tabl.	C ₁ —C ₃₀	200×
g) [OGYI-HGAL:65/02	<i>Chamomilla vulgaris golyócskák</i>	C ₃₁ —C ₂₀₀	4 g]
„OGYI-HGAL:48/09	Chelidonium majus cseppek	D ₂ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:48/09	Chelidonium majus cseppek	D ₂ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:48/09	Chelidonium majus cseppek	D ₂ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:48/09	Chelidonium majus cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:48/08	Chelidonium majus cseppek	C ₁ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:48/08	Chelidonium majus cseppek	C ₁ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:48/08	Chelidonium majus cseppek	C ₁ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:48/08	Chelidonium majus cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:48/12	Chelidonium majus golyócskák	D ₂ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:48/12	Chelidonium majus golyócskák	D ₂ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:48/12	Chelidonium majus golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:48/11	Chelidonium majus golyócskák	C ₁ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:48/11	Chelidonium majus golyócskák	C ₁ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:48/11	Chelidonium majus golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:48/13	Chelidonium majus golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:48/15	Chelidonium majus tabl.	D ₂ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:48/15	Chelidonium majus tabl.	D ₂ —D ₃₀	200×

OGYI-HGAL:48/14	Chelidonium majus tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:48/14	Chelidonium majus tabl.	C ₁ —C ₃₀	200× ”
h) [OGYI-HGAL:68/08	<i>Cocculus indicus</i> golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g]
„OGYI-HGAL:70/04	Colocynthis cseppek	D ₄ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:70/04	Colocynthis cseppek	D ₄ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:70/04	Colocynthis cseppek	D ₄ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:70/04	Colocynthis cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:70/03	Colocynthis cseppek	C ₂ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:70/03	Colocynthis cseppek	C ₂ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:70/03	Colocynthis cseppek	C ₂ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:70/03	Colocynthis cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml”
i) [OGYI-HGAL:70/02	<i>Colocynthis</i> golyócskák	C ₃₁ —C ₂₀₀	4 g]
„OGYI-HGAL:70/07	Colocynthis golyócskák	D ₄ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:70/07	Colocynthis golyócskák	D ₄ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:70/07	Colocynthis golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:70/06	Colocynthis golyócskák	C ₂ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:70/06	Colocynthis golyócskák	C ₂ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:70/06	Colocynthis golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:70/08	Colocynthis golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:70/10	Colocynthis tabl.	D ₄ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:70/10	Colocynthis tabl.	D ₄ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:70/09	Colocynthis tabl.	C ₂ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:70/09	Colocynthis tabl.	C ₂ —C ₃₀	200× ”
j) [OGYI-HGAL:71/02	<i>Conium maculatum</i> golyócskák	C ₃₁ —C ₂₀₀	4 g]
„OGYI-HGAL:50/09	Convallaria majalis cseppek	D ₂ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:50/09	Convallaria majalis cseppek	D ₂ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:50/09	Convallaria majalis cseppek	D ₂ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:50/09	Convallaria majalis cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:50/08	Convallaria majalis cseppek	C ₁ —C ³⁰	10 ml
OGYI-HGAL:50/08	Convallaria majalis cseppek	C ₁ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:50/08	Convallaria majalis cseppek	C ₁ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:50/08	Convallaria majalis cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:50/12	Convallaria majalis golyócskák	D ₂ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:50/12	Convallaria majalis golyócskák	D ₂ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:50/12	Convallaria majalis golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:50/11	Convallaria majalis golyócskák	C ₁ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:50/11	Convallaria majalis golyócskák	C ₁ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:50/11	Convallaria majalis golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:50/13	Convallaria majalis golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:50/15	Convallaria majalis tabl.	D ₂ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:50/15	Convallaria majalis tabl.	D ₂ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:50/14	Convallaria majalis tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:50/14	Convallaria majalis tabl.	C ₁ —C ₃₀	200× ”
k) [OGYI-HGAL:30/12	<i>Delphinium staphisagria</i> golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g]
„OGYI-HGAL:49/09	Digitalis purpurea cseppek	D ₄ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:49/09	Digitalis purpurea cseppek	D ₄ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:49/09	Digitalis purpurea cseppek	D ₄ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:49/09	Digitalis purpurea cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:49/08	Digitalis purpurea cseppek	C ₂ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:49/08	Digitalis purpurea cseppek	C ₂ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:49/08	Digitalis purpurea cseppek	C ₂ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:49/08	Digitalis purpurea cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:49/12	Digitalis purpurea golyócskák	D ₄ —D ₃₀	8 g

OGYI-HGAL:49/12	Digitalis purpurea golyócskák	D ₄ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:49/12	Digitalis purpurea golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:49/11	Digitalis purpurea golyócskák	C ₂ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:49/11	Digitalis purpurea golyócskák	C ₂ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:49/11	Digitalis purpurea golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:49/13	Digitalis purpurea golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:49/15	Digitalis purpurea tabl.	D ₄ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:49/15	Digitalis purpurea tabl.	D ₄ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:49/14	Digitalis purpurea tabl.	C ₂ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:49/14	Digitalis purpurea tabl.	C ₂ —C ₃₀	200× ”
l) [OGYI-HGAL:85/07	<i>Gelsemium</i> tabl.	D ₄ —D ₃₀	40×]
„OGYI-HGAL:85/08	<i>Gelsemium</i> tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:85/08	<i>Gelsemium</i> tabl.	C ₁ —C ₃₀	200× ”
m) [OGYI-HGAL:113/06	<i>Lachesis golyócskák</i>	LM ₆ —LM ₃₀	5 g]
„OGYI-HGAL:39/08	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	D ₁ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:39/08	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	D ₁ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:39/08	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	D ₁ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:39/08	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:39/07	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	C ₁ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:39/07	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	C ₁ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:39/07	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	C ₁ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:39/07	<i>Lycopodium clavatum</i> cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:39/11	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	D ₁ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:39/11	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	D ₁ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:39/11	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:39/10	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	C ₁ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:39/10	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	C ₁ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:39/10	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:39/12	<i>Lycopodium clavatum</i> golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:39/14	<i>Lycopodium clavatum</i> tabl.	D ₂ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:39/14	<i>Lycopodium clavatum</i> tabl.	D ₂ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:39/13	<i>Lycopodium clavatum</i> tabl.	C ₁ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:39/13	<i>Lycopodium clavatum</i> tabl.	C ₁ —C ₃₀	200× ”
n) [OGYI-HGAL:110/06	<i>Pulsatilla pratensis</i> golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g]
„OGYI-HGAL:111/02	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	D ₄ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:111/02	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	D ₄ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:111/02	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	D ₄ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:111/02	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:111/01	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	C ₂ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:111/01	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	C ₂ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:111/01	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	C ₂ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:111/01	<i>Rhus toxicodendron</i> cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:111/05	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	D ₄ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:111/05	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	D ₄ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:111/05	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:111/04	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	C ₂ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:111/04	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	C ₂ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:111/04	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:111/06	<i>Rhus toxicodendron</i> golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:111/08	<i>Rhus toxicodendron</i> tabl.	D ₄ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:111/08	<i>Rhus toxicodendron</i> tabl.	D ₄ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:111/07	<i>Rhus toxicodendron</i> tabl.	C ₂ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:111/07	<i>Rhus toxicodendron</i> tabl.	C ₂ —C ₃₀	200× ”

o) [OGYI-HGAL:34/12	<i>Spigelia anthelmia</i> golyócskák	LM6—LM30	5 g]
„OGYI-HGAL:43/07	Stramonium cseppek	D ₄ —D ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:43/07	Stramonium cseppek	D ₄ —D ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:43/07	Stramonium cseppek	D ₄ —D ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:43/07	Stramonium cseppek	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:43/06	Stramonium cseppek	C ₂ —C ₃₀	10 ml
OGYI-HGAL:43/06	Stramonium cseppek	C ₂ —C ₃₀	20 ml
OGYI-HGAL:43/06	Stramonium cseppek	C ₂ —C ₃₀	50 ml
OGYI-HGAL:43/06	Stramonium cseppek	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	10 ml
OGYI-HGAL:43/10	Stramonium golyócskák	D ₄ —D ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:43/10	Stramonium golyócskák	D ₄ —D ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:43/10	Stramonium golyócskák	D ₁₀₀ —D ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:43/09	Stramonium golyócskák	C ₂ —C ₃₀	8 g
OGYI-HGAL:43/09	Stramonium golyócskák	C ₂ —C ₃₀	45 g
OGYI-HGAL:43/09	Stramonium golyócskák	C ₁₀₀ —C ₂₀₀	8 g
OGYI-HGAL:43/11	Stramonium golyócskák	LM ₆ —LM ₃₀	5 g
OGYI-HGAL:43/13	Stramonium tabl.	D ₄ —D ₃₀	40×
OGYI-HGAL:43/13	Stramonium tabl.	D ₄ —D ₃₀	200×
OGYI-HGAL:43/12	Stramonium tabl.	C ₂ —C ₃₀	40×
OGYI-HGAL:43/12	Stramonium tabl.	C ₂ —C ₃₀	200×

2. §

(1) Az R. 1. számú melléklete II. Csoport, Csak vényre kiadható gyógyszerek főcím, 1. Törzskönyvezett gyógyszerkészítmények alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés	Kiszerezés]		
...			
a) [Aqua destillata pro inj.	100× 10 ml]		
„SZ + Aricept 5 mg filmtabl.	28×		
SZ + Aricept 10 mg filmtabl.	28×		
SZ + Arimidex 1mg tabl.	28×	”	
b) [+ Clexane 20 mg/0,2 ml inj.	2× 0,2 ml fecsk.-ben]		
„+ Clexane 20 mg/0,2 ml inj.	10× 0,2 ml fecsk.-ben”		
c) [+ Clexane 40 mg/0,4 ml inj.	2× 0,4 ml fecsk.-ben]		
„+ Clexane 40 mg/0,4 ml inj.	10× 0,4 ml fecsk.-ben”		
d) [SZ Fibrolan por	1 poramp.]		
„SZ + Fibro-Vein 0,2% inj.	10× 5 ml		
SZ + Fibro-Vein 0,5% inj.	5× 2 ml		
SZ + Fibro-Vein 1% inj.	5× 2 ml		
SZ + Fibro-Vein 3% inj.	5× 2 ml		
SZ + Fibro-Vein 3% inj.	10× 5 ml”		
e) [+ Hismanal tabl.	30×		
„++ Histac 150 mg filmtabl.	20×		
+ + Histac 300 mg filmtabl.	10×	”	
f) [+ Lamisil 1% krém			15 g]
„+ Lamisil 1% oldat			1× 30 ml
+ Lamisil 1% spray			1× 30ml”
g) [++ Microdox 100 mg kapszula			8×]
„+ Migpriv por oldathoz			6× ”
h) [+ Minulet drg.			126×]
„SZ + Mirena levonorgestrel intrauterin rendszer			1× ”
i) [## MST-Continus 100 mg retard tabl.			60×]
„Multi-Tabs vitamin ACD cseppek			1× 30ml”
j) [+ Seropram 20 mg filmtabl.			28×]
„SZ + Seroquel starter 25 mg és 100 mg tabl.			6× 25 mg+ 2× 100 mg
SZ + Seroquel 25 mg tabl.			60×
SZ + Seroquel 100 mg tabl.			60×
SZ + Seroquel 100 mg tabl.			90×
SZ + Seroquel 200 mg tabl.			60×
SZ + Seroquel 200 mg tabl.			90×
k) [+ Sirdalud 4 mg tabl.			30×]
„+ Sirdalud MR 6 mg retard kapszula			10×
l) [SZ + Sotalol Knoll 160 mg tabl.			100×
„+ Spasmomen filmtabl.			30×
m) [+ Tri-Regoldrg.			63×
„+ Tri-Regol drg.			21×
+ Tri-Regol drg.			21+7
+ Tri-Regol drg.			3× 21+7”

(2) Az R. 1. számú melléklete II. Csoport, Csak vényre kiadható gyógyszerek főcím, 3. Immunbiológiai készítmények alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
a) [+ Di-Te elleni tisztított és adszorbeált oltóanyag felnőttek részére	10× 0,5 ml]
„+ Di-Te adszorbeált oltóanyag (emlékeztető oltás céljára)	1× 0,5 ml
+ Di-Te adszorbeált oltóanyag (emlékeztető oltás céljára)	10× 0,5 ml
+ Di-Te adszorbeált oltóanyag (emlékeztető oltás céljára)	50× 0,5ml”
b) [+ Gázödéma elleni lóvérsavó tetra-valens, liofilezett	10 ml]
„+ Gynevac (Lactobacillus vakcina, im. használatra)	5× 1 ml”

(3) Az R. 1. számú melléklete II. Csoport, Vényre kiadható gyógyszerek főcím, 6. Több komponensű homeopátiás gyógyszerek alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
[Roth's Ropulmin cseppek	100 ml]
„Spigelon inj.	5×
Spigelon inj.	10× ”

3. §

Az R. 2. számú mellékletének Kizárólag fekvőbeteg-gyógyintézeti — esetenként gondozóintézeti — felhasználásra engedélyezett gyógyszerek főcím, 1. Törzskönyvezett gyógyszerkészítmények alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
a) [Aminovenös N-paed 6% infúzió	250 ml]
„+ Amphocil 50 mg por infúzióhoz	1×
+ Amphocil 100 mg por infúzióhoz	1× ”
b) [++ Celestone 4 mg/ml inj.	5× 5 ml]
„+ Cerebryl 12 g infúzió	1× 250ml”
c) [# Diprivan inj.	1× 50 ml]
„+ Dobuject 50 mg/ml koncentrátum infúzióhoz	5× 5 ml
+ Dobuject 50 mg/ml koncentrátum infúzióhoz	10× 5 ml
+ Dobutamin Hexal por infúzióhoz	1×
+ Dobutrex 250 mg oldat infúzióhoz	25× 20ml”
d) [++ Endoxan 200 mg inj.	1×
„+ Endoxan 200 mg inj.	10× ”

e) [+ IAL inj.	1× 2 ml]
„+ Ilomedin 50 mcg inj. infúzióhoz	1× 0,5 ml
+ Ilomedin 100 mcg inj. infúzióhoz	1× 1 ml”
f) [Norcuron inj.	50poramp.+ 50× 1 ml]
„+ NovoSeven 60 KIU(1,2 mg) por inj.-hoz	1×
+ NovoSeven 120 KIU(2,4 mg) por inj.-hoz	1×
+ NovoSeven 240 KIU(4,8 mg) por inj.-hoz	1×
g) [++ Prepidil 0,5 mg gél	3 g]
„+ Profenid 100 mg por infúzióhoz	50× por- üveg”
h) [+ Reptilase inj.	20× 1ml TT]
„+ Rheotromb 500 000 NE inj.	1× ”

4. §

Az R. 3. számú melléklete Vényen nem rendelhető — orvosi rendelők, gondozóintézetek és fekvőbeteg-gyógyintézetek részére beszerezhető — gyógyszerek főcím, 1. Törzskönyvezett gyógyszerkészítmények alcím alatt az alábbi szövegrészekkel egészül ki:

[Megnevezés]	Kiszerezés]
...	
a) [Beriplast P 3,0 ml fibrinragasztó készlet	1×]
„+ Biliscopin inj.	1× 50 ml
+ Biliscopin inj.	10× 50ml”
b) [+ Gelofusine infúzió	1× 500 ml]
„+ Gluca Gen 1mg liofilizált por inj.-hoz	1× ”
c) [+ Jodamide 300 inj.	5× 20 ml]
Levovist 2,5 g ultrahangos kontrasztanyag	1×
Levovist 4 g ultrahangos kontrasztanyag	1× ”
d) [+ Por 8 5NE inj.	50× 1 ml]
„+ Profenid 100 mg por infúzióhoz	50× por- üveg
+ Prokain klorid 1% inj.	1× 50 ml
+ Prokain klorid 1% inj.	1× 100ml”

5. §

(1) Ez a rendelet 1998. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. számú mellékletének II. Csoport, Csak vényre kiadható gyógyszerek 1. Törzskönyvezett gyógyszerkészítmények felsorolásában a „Livostin orrspray 1× 10 ml” szövegrész a hatályát veszti.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerekről és ezeknek a társadalombiztosítási támogatás alapjául elfogadott árához nyújtott társadalombiztosítási támogatásról szóló 2/1995. (II. 8.) NM rendelet 4. számú mellékletének 1. Törzskönyvezett gyógyszerkészítmények felsorolásában az „OGYI-T.:5337 Livostin orrspray 1×10 ml 0 0” és a 2. Gyógytápszerek felsorolásában a „297 Gain 450 g 0 0” szövegrészek a hatályukat veszítik.

Dr. Kökény Mihály s. k.,
népjóléti miniszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 27/1998. (VI. 16.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: mindaddig, amíg a jelenlegi választási rendszer érvényesül, az olyan párthoz tartozó országgyűlési képviselőket, amelynek pártlistája a valamennyi területi pártlistára leadott és országosan összesített érvényes szavazatok több mint öt százalékát megkapta, akkor is megilleti a képviselőcsoport létrehozásának joga, ha az Országgyűlés egyébként a képviselőcsoport alakításához magasabb létszámot határoz meg. Az ilyen párt képviselőcsoportjának létrehozásához és működéséhez szükséges létszám a párt képviselőinek az Országgyűlés alakuló ülésekor meglévő száma.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja: a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat (a továbbiakban: Házsabály) 15. § (1) bekezdésének első mondata alkotmányellenes. Ezért ezt a rendelkezést az Alkotmánybíróság 1998. június 2-ára visszamenő hatállyal megsemmisíti.

3. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn a tekintetben, hogy a Házsabály nem tartalmaz ga-

ranciális rendelkezést arról, hogy a képviselőcsoportokhoz nem tartozó képviselők ténylegesen tagjai lehetnek az Országgyűlés állandó és ideiglenes bizottságainak, különösen nem szabályozza az összes képviselőre kiterjedő részvételi lehetőség és a helyek arányos elosztásának módját. Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotási kötelezettségének 1998. szeptember 1-jéig tegyen eleget.

4. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy alkotmányellenes a Házsabály 31., 32. és 33. §, továbbá a 35. § (2) bekezdése és a 36. § (4) bekezdése is. Ezeket a rendelkezéseket a Házsabály azon rendelkezéseinek hatálybalépése napjával, amelyek a 3. pontban meghatározott, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet kiküszöbölik, de legkésőbb 1998. szeptember 1-jével az Alkotmánybíróság megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az indítványozó — az 1998. májusi országgyűlési képviselőválasztásokon a területi és az országos pártlistán összesen tizennégy mandátumot szerzett párt — kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 15. § (1) bekezdésének alkotmányellenességét, és semmisítse meg azt. Egyben indítványozta: az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (4) bekezdése alapján az alkotmányellenes jogszabályt az indítványozó tekintetében visszaható hatállyal semmisítse meg, továbbá állapítsa meg, hogy a Házsabály 15. § (1) bekezdésének első mondata az indítványozó országgyűlési képviselőcsoportja megalakulása tekintetében nem alkalmazható.

Az indítvány szerint a Házsabály azon rendelkezése, amely szerint „képviseletcsoportot legalább tizenöt képviselő alakíthat” [15. § (1) bekezdés], újabb feltételtől, a tizenöt fős létszám elérésétől teszi függővé azt, hogy a területi listán öt százalékos küszöböt elérő, s így a pártlistáról az Országgyűlésbe került, ugyanazon párthoz tartozó képviselők jogaik teljességét gyakorolhassák. Az indítvány számos példát hoz fel az Alkotmányból és a Házsabályból arra, hogy bizonyos jogok csakis a képviselőcsoportok vezetőit, illetve a képviselőcsoportok tagjait illetik meg; így például a Házbizottságban és az országgyűlési bizottságokban csakis a képviselőcsoport vezetői, illetve tagjai vehetnek részt. Az indítványozó szerint a Házsabály 15. §-a ezért ellentétben áll az Alkotmány 70/A. § (1) és (3) bekezdésével; az országgyűlési képviselők választásáról szóló

1989. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: választási törvény) 8. §-ával, amely a pártok országgyűlési képviselőhöz jutásának lehetőségét szabályozza, s az öt százalékos küszöb elérésén túl más feltételt nem tartalmaz; a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 26. § (3) bekezdésével, amely szintén nem szab feltételt a képviselőcsoport alakításának; s végül a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 1. § (2) bekezdésével, amely szerint az alacsonyabb szintű jogszabály a magasabb szintű jogszabállyal nem lehet ellentétes.

2. A Házsabály 14. § (1) bekezdése szerint az ugyanazon párthoz tartozó országgyűlési képviselők tevékenységük összehangolására képviselőcsoportot hozhatnak létre.

A 15. § (1) bekezdése kimondja, hogy képviselőcsoportot legalább tizenöt képviselő alakíthat. A képviselő csak egy képviselőcsoportnak lehet tagja.

Az Alkotmánybíróság megállapította: a Házsabálynak a képviselőcsoport létszámára vonatkozó rendelkezése alkotmányossága nem vizsgálható önmagában, hanem szükséges a képviselőcsoport jogosítványainak bevonása is a vizsgálatba. A Házsabálynak erre vonatkozó szabályai közül az Alkotmánybíróság a következőket vizsgálta:

31. § (1) Az állandó bizottságok számára, elnevezésére, feladatkörére, tagjainak számára, elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztására — a 28. §-ban és a 33. § (1)—(2) bekezdésében foglaltak alapján — a képviselőcsoportok vezetői ajánlásának megfelelően a Házbizottság terjeszt elő javaslatot az Országgyűlésnek. A bizottság elnökének, alelnökének és tagjainak személyére vonatkozó változásra — a képviselőcsoportok vezetői ajánlásának megfelelően — az Országgyűlés elnöke tesz javaslatot.

(2) A javaslatot az Országgyűlés elnöke ismerteti. A javaslatra csak a képviselőcsoport vezetője — személyi javaslatra csak az érintett képviselőcsoport vezetője — tehet módosító javaslatot, arról az Országgyűlés vita nélkül határoz.

32. § (1) Az országgyűlési bizottság elnökének, alelnökének, tagjának megbízatása megszűnik:

- a) a bizottság megbízatásának megszűnésével,
- b) képviselői megbízatásának megszűnésével,
- c) a képviselőcsoportból való kilépésével vagy kizáráásával, független képviselő esetében pedig valamelyik képviselőcsoporthoz való csatlakozásával,
- d) a képviselőcsoport általi visszahívással,
- e) a képviselőcsoportjának megszűnésével,
- f) a megbízatásról való lemondással.

(2) A megüresedett hely betöltéséről az Országgyűlés elnökének javaslata alapján az Országgyűlés a 31. § rendelkezései szerint határoz.

33. § (1) Az állandó bizottság munkájában bizottsági tagként minden képviselőcsoportból annyi képviselő vehet részt, amennyi a képviselőcsoportok közötti létszámarányának megfelel.

(2) A képviselőcsoportok vezetői az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően is megállapodhatnak. Az állandó bizottságokban bizottságonként a képviselőcsoportok legalább egy-egy képviselőjének helyet kell kapnia.

(3) Az Országgyűlés úgy is határozhat, hogy valamely bizottságba mind a kormánypárti képviselőcsoport(ok), mind az ellenzéki képviselőcsoport(ok) együttesen ugyanannyi képviselőt jelölhetnek (paritásos bizottság).

35. § (2) Az eseti bizottság elnökének, tisztségviselőinek és tagjainak jelölésére és megválasztására a 31. §-t, megbízatásuk megszűnésére a 32. §-t kell alkalmazni azzal, hogy az eseti bizottság tagjainak legfeljebb a fele nem országgyűlési képviselő is lehet.

36. § (4) A vizsgálóbizottságot a 33. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell megalakítani. A Kormány vagy bármely kormányzati szerv, továbbá valamely minisztérium tevékenységét vizsgáló bizottság elnöke az érintett Kormány ellenzékéhez tartozó képviselő.

3. Az Alkotmány 20. § (1) bekezdése szerint az országgyűlési képviselők tevékenységüket a köz érdekében végzik.

Az Alkotmány 3. § (2) bekezdése értelmében a pártok közreműködnek a népakarat kialakításában és kinyilvánításában.

A választási törvény 4. § (4) bekezdése szerint az országgyűlési képviselők jogai és kötelességei azonosak.

II.

1. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a Házsabályról szóló országgyűlési határozat, mint az állami irányítás egyéb jogi eszköze, bárki indítványára utólagos normakontroll tárgya lehet. [39/1996. (IX. 25.) AB, ABH 1996, 134; 29/1997. (IV. 29.) AB, ABH 1997, 122; 50/1997. (X. 11.) AB, ABH 1997, 327.] A Házsabály vonatkozásában is megállapítható mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség, ha a Házsabály nem tartalmazza azokat a garanciákat, amelyek az országgyűlési képviselőket megillető jogok gyakorlását biztosítják. [29/1997. (IV. 29.) AB, ABH 1997, 122.] Az a körülmény tehát, hogy az Abtv. az „országgyűlés ügyrendjét” név szerint csak az előzetes alkotmányossági vizsgálat tárgyai között említi [1. § a) pont], semmilyen összefüggésben nincs azzal, hogy az Alkotmánybíróság hatásköre az utólagos normakontroll tekintetében teljes; az Alkotmányból eredően minden jogszabályra, ezen kívül az Abtv. alapján az állami irányítás minden normatív jogi eszközére kiterjed. [4/1996. (I. 22.) AB, ABH 1997, 41, 45.]

2. Az Alkotmány értelmében az országgyűlési képviselők mandátuma szabad mandátum. Ezt az Alkotmánybíróság a 2/1993. (I. 22.) AB határozatában az Alkotmány 20. § (2) bekezdése és a 20/A. § (2) bekezdése alapján kifejezet-

ten megállapította (ABH 1993, 33, 38.). Összhangban van ezzel a Hárszabály 15. § (2) bekezdésének az a rendelkezése is, amely szerint a képviselőcsoportból kilépett vagy kizárt képviselőt függetlennek kell tekinteni.

A szabad mandátum a képviselői jogállás alapja. A szabad mandátum azt jelenti, hogy a megválasztás után a képviselő jogilag függetlenné válik választóitól; állásfoglalásait meggyőződése és lelkiismerete alapján alakítja ki, s így is szavaz; képviselői tevékenysége és szavazata miatt nem hívható vissza. Ugyanez a szabadság érvényesül azonban a képviselő és az őt állító párt viszonyában is. A képviselő legitimitációja a megválasztáshoz és nem a párt-hoz kötődik. A párt jogi eszközökkel nem kényszerítheti a képviselőt a párt véleményének képviselésére. A pártból kilépett vagy kizárt képviselő országgyűlési képviselői jogállása sértetlenül fennmarad. A megválasztott képviselő szabad mandátuma gyakorlása részeként vesz részt valamelyik pártfrakció munkájában.

A szabad mandátum e jellemzői abban is kifejeződnek, hogy a képviselők jogállása egyenlő, azaz — mint a választási törvény mondja — jogaik és kötelességeik azonosak. A képviselői feladat ellátásához szükséges jogok és szervezeti feltételek tekintetében nem lehet a képviselők között aszerint különbséget tenni, hogy milyen módon nyerték el mandátumukat — vagyis, hogy pártlistáról vagy egyéni választással kerültek-e a parlamentbe —, és ennek megfelelően mandátumuk mögött több vagy kevesebb szavazat áll; nem lehet különböztetni aszerint sem, hogy a képviselőt párt indította, vagy támogatta-e, avagy pártoktól független jelöltként indult; s aszerint sem, hogy megválasztott képviselőként csatlakozott-e valamely párt képviselőcsoportjához, vagy sem.

A szabad mandátum fenti tulajdonságai meghatározóak a pártok parlamenti jogállása tekintetében is; jóllehet az ebből eredő következményeket a pártok sajátos funkcióival egyensúlyba kell hozni. Annak azonban, hogy ezen korlátok között a parlamentben képviselt pártoknak egyenjogúaknak kell lenniük és igényük van arra, hogy a pártok sajátos feladataihoz szükséges jogok teljességét élvezhessék, egyik forrása a képviselők szabad mandátuma. Ezért például ha a parlamenti ciklus tartama alatt pártok szétváltnak, új pártok alakulnak stb., s a képviselők ezeknek az eredetileg, a választáskor még nem létező új pártoknak a képviseletét látják el az Országgyűlésben, úgy ezen pártok legitimitációja az Országgyűlésben nem közvetlenül a választók akaratából, hanem a képviselők legitimitációjából ered.

3. A képviselők szabad mandátuma mellett az Országgyűlés működésének másik alapja a politikai pártok parlamenten belüli szervezett tevékenysége.

A pártoknak nem csupán általában van közvetítő szerepe az állam és a társadalom között [Alkotmány 3. § (2) bekezdés], hanem az Alkotmány kifejezetten olyan „többpártrendszer” és „parlamenti demokráciát” valósít meg (Alkotmány preambuluma), amelyben a pártoknak az Országgyűlésben kifejezetten jelen kell lenniük, mert az Al-

kotmány a demokratikus intézményrendszer működéséhez nélkülözhetetlen feladatokat ír elő a pártok parlamenti képviselőcsoportjai, illetve vezetőik számára [19/B. § (2) bekezdés, 28. § (5) bekezdés, 32/A. § (4) bekezdés]. A pártok országgyűlési szerepe az Alkotmányból következik; ez az egyetlen olyan fogalmi ismérv, amely a „pártot” más társadalmi szervezetektől megkülönbözteti. (Csak az a politikai szervezet „párt”, amely képviselőjelöltek állításával bizonyítja ama törekvése komolyságát, hogy a „népakaratot” az Országgyűlésben képviselői által „nyilvánítsa ki”. [53/1996. (XI. 22.) AB, ABH 1996, 165, 169, 171.]

Az „Országgyűlésben képviselettel rendelkező pártok képviselőcsoportjainak” létét és működését az Alkotmány idézett rendelkezései feltételezik; létrehozásuk alkotmányos kötelesség. A képviselőcsoport fogalmi ismérveit azonban sem az Alkotmány, sem a választási törvény, sem az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény, sem pedig az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény nem határozza meg. Ezért az Országgyűlés a saját működését szabályozó Hárszabályban maga állapíthatja meg a képviselőcsoport fogalmi ismérveit és jogosítványait.

Az Alkotmány szóhasználatából nem következik, hogy „az Országgyűlésben képviselettel rendelkező párt” eleve képviselőcsoportként van jelen az Országgyűlésben. Az Országgyűlésben képviselettel rendelkezik az a párt is, amelynek akár egyetlen, egyéni választókerületben indított képviselőjelöltjét megválasztották, vagy amelynek képviseletét valamelyik, eredetileg az illető párttól függetlenül a parlamentbe jutott képviselő vállalja — mint ahogy továbbra is képviselve marad az a párt is, amelynek frakciója — például haláleset miatt — az előírt létszám alá süllyed és megszűnik. Sem az Alkotmány, sem más törvény nem zárja ki, hogy az Országgyűlés a képviselőcsoport alakításához további feltételeket állapítson meg. A képviselőcsoport fogalma és jogosítványai kialakítása során az Országgyűlésnek kétirányú alkotmányos kötöttsége van, amelyek a parlamenti demokrácia két alkotmányos pilléréből: egyrészt a szabad mandátumból és a képviselői egyenjogúságból, másrészt a pártok sajátos feladataiból adódnak.

4. A képviselőcsoport fogalma és jogai meghatározásánál az Országgyűlésnek tehát figyelemmel kell lennie azokra a jogokra és arra a felelősségre, amellyel az Alkotmány a képviselőcsoportok által delegált bizottsági tagokat, illetve a frakcióvezetőket felruházta. Ezzel összefüggésben, de tágabb értelemben, a képviselőcsoport intézménye meghatározásának a parlamenti munka hatékonyságát és az Országgyűlés működése stabilitását kell szolgálnia, tekintettel azokra a feladatokra, amelyek a modern képviseleti demokráciában a pártokra hárulnak. A képviselőcsoportok a politikai véleményformálás és a vélemény egységes képviseletének eszközei, munkájuk által tudják a pártok alkotmányos feladatukat, a népakarat közvetítését hatékonyan ellátni. A frakciók nélkülözhetetlenek a parlamenti vita strukturálásában, lehetővé teszik, hogy több-

száz, szétszórt egyéni vélemény helyett néhány egyértelmű álláspont jelenjék meg és ütközzék. Az így elérhető hatékonyságot szolgálják azok a jogosítványok, amelyek nem egyes képviselőket, hanem kifejezetten a frakciókat (képviselőjüket) illetik csak meg.

Bár a Hárszabály megalkotására az Alkotmányban adott felhatalmazás az Országgyűlés működése szabályainak és tárgyalási rendjének megállapítására szól [24. § (4) bekezdés], a hatékony parlamenti működés messze e technikai értelemben vett működési renden túlmutató, alkotmányos elv. Ezt a hatékonyságot a politikai pártok vonatkozásában az Alkotmánybíróság kezdetől fogva mint a pártoknak az Alkotmány 3. § (2) bekezdésében meghatározott feladata ellátására való képességét értelmezte, és egyben összefüggésbe hozta a párt megfelelő támogatottságával. Ezeknek az ismérveknek alapulvételel járt el az Alkotmánybíróság a párt fogalma [jelöltállítási képesség, 53/1996. (XI. 22.) AB, ABH 1996, 165], a párt parlamentbe való bejutása [meghatározott arányú támogatás elérése, mint párt, 3/1991. (II. 7.) AB, ABH 1991, 15], a parlamentbe jutott pártok állami támogatása [országos listán mandátumot szerzett pártok kiemelt támogatása, 2197/B/1991. AB, ABH 1994, 520], és ebben a határozatban a képviselőcsoport alakításának feltételei tekintetében is. E határozatok értelmében a választók általi, meghatározott támogatottság alkotmányosan lehet a parlamenti párt fogalmi ismérve, továbbá a törvények alkotmányosan megszüntethetők az illető szabályozási tárgyhoz igazodó támogatottsági küszöbök, amelyek a párt adott feladatra való alkalmasságát bizonyítják. A hatékonysági kritériumokat tehát az Alkotmánybíróság alkotmányosnak ítélte, és egységesen alkalmazta a párt fogalmától kezdve a választási rendszer vizsgálatán át a párt parlamenti működésének az Alkotmányban meghatározott legteljesebb formájáig, a képviselőcsoport jogainak gyakorlásáig.

A hatályos választási rendszerben a párt, mint párt támogatottsága elsősorban a rendszer arányossági összetevőjét képviselő pártlistákra adott szavazatokon mérhető le. Ez akkor is így van, ha az országos listára az egyéni jelöltekre adott töredékszavazatok is felkerülnek, hiszen ezeket a töredékszavazatokat is csak azok a pártok hasznosíthatják, amelyek a területi listán az öt százalékos küszöböt elérték. A választási törvény szerint pártlistán szerzhető az országgyűlési mandátumok jóval több mint fele (210 a 176 egyéni mandátummal szemben). A listás mandátum mögött általában több szavazat áll, mint egy egyéni mandátum mögött. A hatékonysági követelmény itt az öt százalékos küszöb révén két vonatkozásban is érvényesül: az ezt el nem érő pártok nemcsak pártként szerzett szavazataikat veszítik el, de egyéni jelöltjeik töredékszavazatait is; a bejutottakat viszont a rendszer jutalmazza.

Az egyes képviselők szabad mandátumai között nincs és nem is tehető különbség, így azon az alapon sem, hogy a képviselő listán vagy egyéni jelöltként szerezte-e mandátumát. A pártok parlamenti jogállásában azonban, amikor tehát mint pártok szerepelnek és élveznek jogokat, tekintetbe

kell venni, hogy az illető párt mint párt szerzett képviselőket, azaz juttatott képviselőket a parlamentbe, s nem fordítva, amikor — jóllehet szabály szerint a párt által indított, de — egyéni képviselők szereznek a pártnak képviselőket. A listás mandátum megmarad a párt számára akkor is, ha a képviselő meghal vagy megvált mandátumától. A párthoz tartozó képviselő egyéni választókerületben szerzett mandátuma viszont ilyen esetben elveszik a párt számára: a választókerületben ugyanis új, időközi választást kell tartani. Ezen a különbségen és a választási rendszerből eredő szélesebb támogatottságon alapulnak az Alkotmánybíróság határozatai, amelyek alkotmányosnak mondják ki a csak pártlistás mandátumokhoz kapcsolt jogokat (2197/B/1991. AB, ABH 1994, 521 és a jelen határozat). Ahogy viszont az egyes képviselők mandátuma teljes és egyenlő, úgy a pártokra osztott sajátos feladatok tekintetében is a listán bejutott pártoknak (az őket képviselő szervezeti egységnek) egyenlő és teljes jogállást kell biztosítani.

A választási rendszerhez, a pártok parlamentbe jutásához kapcsolódó sajátosságok akkor érvényesülnek a legélesebben, amikor az Országgyűlés megalakul. Ekkor vágja el a mandátumok már saját hatáskörű igazolásával és az eskütelletel a parlament a választásokhoz kötődő köldökzsinórt, s az ettől kezdődően érvényre jutó szabad mandátumgyakorlás elmoshatja ezt az élesen kirajzolódó kiinduló szerkezetet. De a megalakuláskor még a választói akarat szerint kell a pártok jogállását biztosítani. A Hárszabálynak is úgy kell meghatároznia a pártoknak járó sajátos feladatokat és jogokat, hogy a kifejezetten e minőségben a parlamentbe került pártokat egyenlőként, s teljes jogúként kezelje. Bármelykülönbségtételhez tehát alkotmányosan kielégítő indok szükséges.

A hatékonyság — a parlament szétaprózódásával fenyegető szélsőséges esettől eltekintve, amely a rendszerváltás óta Magyarországon kialakult pártstruktúrát tekintve nem reális veszély — önmagában nem lehet elégséges indok a listán bekerült pártok közötti különbségtételre, mert a szabad mandátum és a képviselői jogegyenlőség alapelveiből a pártok jogállására következő követelmények olyan erősek, hogy azok a hatékonyság érdekében a már a pártként való bekerülésnél érvényesülő differenciáláson és válogatáson túli, további különbségtételt nem engednek. Míg a többi esetben, ahol az Alkotmánybíróság a törvényhozási hatékonyságra és a pártok támogatottságára figyelemmel volt, az alkotmányossági mércét csakis ehhez, s így az adott ügy saját belső szempontjaihoz igazíthatta, ebben az ügyben olyan más alkotmányos követelményt is érvényesítenie kell, amely folytán a hatékonyság szerinti megkülönböztetést a pártok között — a választás és az Országgyűlés megalakulása közötti összefüggés, sőt érintkezés miatt logikusan — az Országgyűlésen kívülre vagy legalábbis a működés kezdő határvonalára helyezi. Ez a sajátosság — az egyeztetési kényszer — a frakciókkal kapcsolatos összes kérdés eldöntését meghatározza.

Az országgyűlési képviselővel rendelkező pártoknak járó jogok teljességét a pártok képviselőcsoportjai élvezik.

Az Országgyűlés megalakulásakor azoktól a pártoktól, amelyeknek pártlistája a valamennyi területi pártlistára leadott és országosan összesített érvényes szavazatok több mint öt százalékát megkapta, a képviselőcsoport alakításának joga alkotmányosan nem tagadható meg. Ha ugyanis a párt Alkotmányból adódó fogalmi ismerve a népakarat kinyilvánítása, s ezt a feladatát — szintén az Alkotmányból következően — az Országgyűlésben is el kell látnia, továbbá ha erre a feladatra a választási törvényben megkövetelt, kifejezetten a pártok szülő választópolgári támogatottság felhatalmazza a pártot, akkor azok a pártok, amelyek ezzel a támogatással rendelkeznek, nem foszthatók meg a feladatuk gyakorlásához szükséges jogoktól és szervezeti feltételektől, akkor sem, ha egyébként az Országgyűlés — hatékonysági szempontok miatt — a képviselőcsoport alakításához magasabb létszámot határozná meg.

5. A frakcióalakítás másik alkotmányos feltétele az, hogy a pártok feladatait és az Országgyűlés működőképességét szolgáló igényeket — amelyek tehát a frakcióknak sajátos jogállást biztosítanak — összhangba kell hozni a szabad mandátummal és a képviselők ebből folyó jogegyenlőségével.

A képviselőcsoportok létrehozását illetően a szabad mandátumnak elvi jelentősége van. Bár az Alkotmányból folyik, hogy az Országgyűlésben pártok képviselőcsoportjainak kell működnie, ezek megalakítása valójában a szabad mandátum gyakorlása. A frakciótagságot az egyes képviselő számára ezért nem lehet jogilag kötelezővé tenni. Ennek a Hárszabály 14. és 15. §-a meg is felel: a képviselők képviselőcsoportot hozhatnak létre. Ha a frakcióalakítás egyik forrása a szabad mandátum, akkor a képviselőcsoportok jogállásában a képviselők jogállása egyenlőségének és teljességének is tükröződnie kell, másrészt a frakciók jogai ezt az egyenlőséget lényegében nem sérthetik.

Az alapvető egyeztetésről fent, a listán Országgyűlésbe került pártok frakcióalapítási joga kapcsán már szó volt. Az egyeztetésnek további vonatkozásokban is meg kell történnie: így a minden képviselőt egyenlően megillető jogok és a frakciók jogosítványai között; továbbá a frakcióalakítás feltételei tekintetében, különös tekintettel a pártlistán be nem jutott párt egyéni képviselői frakcióalakítási jogára, továbbá a választói akarattól független pártok megjelenésére. Végül a frakcióalakítást a képviselők szabad csoportalakítási jogával is össze kell hangolni.

6. A szabad mandátumot és a képviselői jogegyenlőséget nem annyira a frakciók létszámának meghatározásakor, mint inkább a képviselőcsoportok jogosítványainak kialakítása során kell figyelembe venni. Ekkor érvényesítendő ugyanis az az alkotmányos követelmény, hogy az egyes képviselők — minden egyes képviselő — közreműködését biztosítani kell az Országgyűlés hatáskörébe tartozó döntésekben és az ahhoz vezető akaratképzésben. A frakciók indokolt jogosítványait tehát egyensúlyba kell hozni az egyes képviselőt megillető, a feladata ellátásához nélkülözhetetlen jogokkal és szer-

vezeti feltételekkel. Természetes, hogy a képviselőcsoport tagja, amíg tag, jogait ezen keretek között gyakorolja. Nem alkotmányos viszont az olyan szabályozás, amely csakis a frakciók működéséhez fűződő érdeket tekinti, s a frakción kívüli képviselőket gyakorlatilag kizárja a feladatuk ellátásához szükséges jogosítványokból.

Azt, hogy egyrészt a szabad mandátumból és a képviselői jogegyenlőségből folyó követelmények, másrészt az Alkotmány szerint is a frakciók működésével biztosítandó hatékony és világosan tagolt parlamenti munkaszervezés egyensúlyba hozása eredményeként a Hárszabály az egyes képviselők, illetve a frakciók jogállását mikor alakítja ki alkotmányosan, s hogy ehhez milyen jogokkal kell őket felruházni, csakis a Hárszabály (sőt, a kapcsolódó anyagi ellátmányok és szervezési feltételek) egészét tekintve ítéltethető meg. Ennek az eljárásnak azonban nem ez a tárgya. Az Alkotmánybíróság ezért csupán a frakción kívüli képviselőket érintő, azokat a lényegi jogosítványokat jelöli meg, amelyek megadása nélkül az Alkotmány megkövetelte egyensúlyról bizonyosan nem lehetne beszélni.

A képviselői jogegyenlőségből következően minden országgyűlési képviselő számára biztosítani kell az Országgyűlés plenáris ülésén való véleménynyilvánítás lehetőségét; az országgyűlési bizottságok munkájában való teljes jogú részvételt, s végül a csoportalakítás lehetőségét.

a) Az első követelmény magától értetődő; időbeli, sorrendi vagy gyakorisági korlátok azonban az üléseken folyó munka természetéből adódóan lehetségesek, s mindaddig alkotmányosak, amíg az egyenlőség elvét nem sértik.

b) Az országgyűlési bizottságokkal összefüggésben az Alkotmánybíróság nyomatékosan rámutat arra, hogy a parlamenti munka egyre nagyobb érdemi része folyik a bizottságokban, itt formálódna ki azok a szakmai és politikai álláspontok, amelyekről a plénum dönt. A bizottságokban jut hozzá a képviselő a munkájához szükséges információk legnagyobb részéhez. A bizottságok által látja el az Országgyűlés ellenőrző és kivizsgáló feladatát. A bizottságokban törtétek így nem választhatók el az Országgyűlés lényegi feladatellátásától, vagyis az Országgyűlésben való képviselet nem korlátozható a plenáris ülésen való aktív részvételre. A képviselő mandátuma tehát a bizottsági részvételre és munkára, azaz az ott folyó politikai akaratképzésre is szól. Ebből következően a bizottságok összetételének az Országgyűlés összetételét kell megfelelően tükröznie. (A Hárszabály — noha csupán a frakciólétszámot elért pártok vonatkozásában, s ezért torzítva — de jelenleg is követi ezt az elvet.) Ha pedig a mandátum a bizottsági munkára is szól, a bizottságokban részt vevő képviselők jogai és kötelezései csakis egyenlőek lehetnek, függetlenül attól, hogy frakció tagjaként vagy független képviselőként lettek-e a bizottság tagjai. Legalább egy országgyűlési bizottság munkájában való részvétel lehetőségét tehát minden képviselő számára lehetővé kell tenni.

Azzal az elvvel, hogy — amennyiben törvény kivételt nem tesz — az Országgyűlés tisztségeire, illetve bizottsá-

gaiba bármelyik képviselő megválasztható [Házaszabály 13. § (2) bekezdés] a bizottsági helyek betöltésére vonatkozó részletszabályoknak [Házaszabály 31., 32. és 33. §, továbbá a 35. § (2) bekezdése és a 36. § (4) bekezdése] nem csupán összhangban kell lenniük, hanem a részvételt kifejezetten garantálniuk kell. A Házaszabály azonban úgy rendelkezik, hogy a bizottságok tagjainak megválasztására a képviselőcsoportok vezetői ajánlásának megfelelően a Házbizottság terjeszthet elő javaslatot az Országgyűlésnek; az állandó bizottságok munkájában bizottsági tagként minden képviselőcsoportból annyi képviselő vehet részt, amennyi a képviselőcsoportok közötti létszamaránynak megfelel. Ha a képviselőcsoportok vezetői ettől az aránytól eltérően állapodnak meg, minden képviselőcsoportnak legalább egy képviselővel jelen kell lennie a bizottságban. Azzal, hogy független képviselő is bizottsági taggá válhat, csak a bizottsági tagság megszűnésének szabályozása számol: ha a független képviselő valamelyik képviselőcsoporthoz csatlakozik, bizottsági tagsága megszűnik. Jelenleg a nem-frakciótagok bizottsági tagságáról tehát a képviselőcsoportok ajánlása dönt; bizottsági részvételüket elvileg sem garantálja semmi. Ezért az Alkotmánybíróság megállapította az Országgyűlés alkotmányellenes mulasztását, és kötelezte, hogy a garanciális szabályokat 1998. szeptember 1-jéig alkossa meg.

A helyek arányos elosztása — többek között a bizottsági helyek és a frakción kívüli képviselők számától is függően — a mindenkori országgyűlés dolga. A fenti alapelv betartása mellett is különböztetni lehet azonban aszerint, hogy a bizottsági helyek betöltése paritásos-e avagy arányos. Az előbbi esetre nyilván sajátos részvételi megoldást kell találni. Rokon ezzel a problémával, hogy nem lehet a részvételi jogokat egyformán szabályozni az olyan bizottságokban, ahol — mint például a Házaszabály szerint az állandó bizottságokban — minden képviselő egyénileg szavaz, és azokban, ahol csak a frakciók bírnak egy-egy szavazattal. Az utóbbiakban a frakción kívüli képviselők részvétele nem alkotmányos követelmény — az Alkotmányban nevesített esetekben pedig kifejezetten kizárt.

c) A csoportalakítás szintén a képviselők Alkotmányból levezethető joga — hiszen a frakcióalakítás is szabad mandátumuk gyakorlásából ered. Ezt a jogot a Házaszabály is elismeri (14., 18. §). (A képviselőcsoport megalakítására vonatkozó kötelezettség sajátosságával most nem kell foglalkoznia az Alkotmánybíróságnak — a tárgyalt üggyhez elég a jogosultság megállapítása.) Mint az Alkotmánybíróság fent kifejtette, az Országgyűlés a képviselőcsoport intézményesítésére köteles. Ezek és a képviselőcsoport alakítása feltételeinek meg nem felelő csoportosulások viszonyáról alább, a 8. pontban mond véleményt az Alkotmánybíróság.

7. A fentiek szerint az Országgyűlés megalakulásakor mindazok a pártok képviselőcsoport alakítására jogosultak, amelyek pártként, azaz listán (is) bejutottak a parlamentbe. A hatékonyság elve ekkor még a választási törvény öt százalékos küszöbe folytán érvényesül.

A képviselők jogegyenlőségéből és csoportalakítási jogából, másrészt a pártok egyenlőségéből is következik azonban, hogy azt a képviselői csoportosulást, amely teljesíti a (tágabb értelemben vett) párthoz tartozás követelményét, de tagjai egyéni választókerületben szereztek mandátumot, szintén megilleti a frakcióalakítás joga, feltéve, hogy az Országgyűlés által meghatározott létszámot eléri. Ugyanaz vonatkozik új pártok megjelenésére vagy képviselőcsoportok vállalására a parlamentben. Az eredetileg is e minőségben parlamentbe jutott párthoz képest az egyéni képviselők alakította frakció nem fejezi ki eleve, feltétlenül és elsődlegesen a választók kifejezetten a pártnak szóló támogatását; a második esetben pedig ez nem igazolható. Emiatt a különbség miatt a pártok egyenlősége nem érvényesülhet mechanikusan: a nem listán, eleve pártként a parlamentbe jutott pártok frakcióinak létrehozása tekintetében ezért az Országgyűlés a minimális frakciólétszám meghatározásánál nem köteles figyelemmel lenni a választási törvény hatékonysági küszöbére, hanem elég, ha csak a parlamenti működés hatékonyságára van figyelemmel. Nincs tehát olyan alkotmányossági követelmény, hogy a képviselőcsoport alakításához szükséges létszámot minden ciklusra külön, a legkisebb, listán a parlamentbe jutott párthoz tartozó képviselőknek az alakuló ülésen meglévő létszámában határozza meg a Házaszabály. Hiszen a mostani határozatban kimondott elvnek is csak akkor van gyakorlati jelentősége — s az indítványra is ez a helyzet adott okot —, ha a választási törvény öt százalékos küszöbét túllépő párt képviselőinek száma az egyébként ennél magasabban, számszerűen meghatározott frakcióalakítási létszámot nem éri el. A határozat rendelkező részében meghatározott követelmény a választók által pártként a parlamentbe juttatott pártok egyenlőségén alapul. Az összes, az Országgyűlésben akármilyen módon is megjelenő pártnak szóló, általános ismérvvvel meghatározott képviselőcsoport-alakítási küszöbvel szemben, és az összes párt egyenlőségének szemszögéből nézve ennek az egyenlőségnek érvényesítése alkotmányosan indokolt pozitív diszkrimináció.

8. A csoportalakítás joga a szabad mandátumból következően megilleti a képviselőket, s ugyancsak abból következően nem csupán a Házaszabály 18. § (1) bekezdésében példálózva felsorolt szakmai vagy területi csoportalakításra terjed ki, hanem a tágabb értelemben vett párthoz tartozás alapján történő szerveződésre is, amely a frakcióalapításnak is fogalmi ismérve. Kérdés, hogy milyen jogokat kell adni a sem a hatékonyság, sem a kifejezetten pártnak szóló választói támogatás által nem legitimált — azaz a frakcióalapítás egyik küszöblétszámát sem elérő —, de egyébként pártalapon szerveződő képviselőknek.

A hatékony működés elvéből következően az Országgyűlés nem tekinthet el attól a különbségtől, amely a jogok és működési feltételek biztosítása tekintetében a jelentős létszámot kitevő független (különböző politikai nézetet valló és együtt nem működő) képviselők, illetve a hasonló

létszámú, de egy párthoz tartozó, közös véleményt formáló és azt képviselni kívánó országgyűlési képviselők között fennáll. Természetesen nem kell és nem is lehet a jogi feltételeket nem teljesítő csoportnak a frakció jogállását megadni. A képviselők kétségtelen csoportalakítási jogát azonban itt nem lehet azzal a „külső”, a választási törvény szerinti hatékonysági küszöbvel egyeztetni, amelyet a frakcióalakításnál alapul vehetett az Alkotmánybíróság. Ezért ebben az esetben az Országgyűlésnek csakis a saját működési hatékonyságára figyelemmel lehet megállapítania azt a minimális létszámot, amelyet a párt-alapon szervezett képviselői csoport számára is — nyilvánvalóan alkotmányosan — előír. Ebben az esetben az Országgyűlésnek — a pártok egyenlőségére is figyelemmel — meg kell határoznia azokat a jogokat is, amelyek a csoportot, a pártok képviselőcsoportjai jogainak mintájára, de csak a csoport feladatellátásához elengedhetetlenül szükséges mértékben megilletik.

Az említett kvázi-frakciók létjogosultságát akkor kellene mérlegelni, ha a képviselőcsoportok létrehozása aránytalanul magas küszöbhez lenne kötve, vagy ha a Házsabály a frakció minimális létszámát csakis a hatékonysági elv alapján határozná meg, s így a pártkénti parlamentbe jutás ténye is közömbös lenne. Ekkor merülne fel az a kérdés, hogy a képviselőknek feltétlenül a képviselőcsoport intézményére van-e alkotmányos igénye, avagy a közös politikai fellépéshez és feladatellátáshoz nélkülözhetetlen tartalmi jogokra.

Az első lehetőség — a túl magas küszöb — azonban jelenleg nem áll fenn, sőt a magyar pártstruktúra mellett nem is valószínű, hogy a Házsabály ilyet vezetne be. Amíg azonban az új szabályozás meg nem születik, a kérdés fölvetése is idő előtti. A második lehetőség, amely a Házsabály hatályos megoldásának elve volt, éppen e határozat szerint alkotmányellenesnek bizonyult. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy jelenleg a pártpolitikai alapon szervezett képviselői csoportoknak a frakciókéhez hasonló jogokkal való felruházására nincs az Országgyűlésnek alkotmányos kötelessége.

9. Az Alkotmánybíróság a Házsabály 15. § (1) bekezdése első mondatát, amely szerint képviselőcsoportot legalább tizenöt képviselő alakíthat, a választások hivatalos eredménye bejelentésének napjára visszamenő hatállyal megsemmisítette.

A Házsabály hatályos szövege szerint tehát „[a]z ugyanazon párthoz tartozó országgyűlési képviselők országgyűlési tevékenységük összehangolására képviselőcsoportot hozhatnak létre” [14. § (1) bekezdés]. A 15. § (1) bekezdése megmaradt szövege szerint pedig „[a] képviselő csak egy képviselőcsoportnak lehet tagja”.

A visszaható hatályú megsemmisítés következtében az Országgyűlés alakuló ülésén az összes parlamenti képviselővel rendelkező párt képviselőcsoportja megalakulhat anélkül, hogy ehhez előzőleg a Házsabályt módosítani

kellene. Erre az Alkotmánybíróság határozatát megelőzően a hatályos Házsabály szerint az indítványozó kivételével mindegyik parlamentben képviselt párt jogosult volt; az alakuló ülés előkészítése is ennek megfelelően, továbbá az Alkotmánybíróságon folyamatban lévő ügyre is tekintettel folyt. Az Alkotmánybíróság a 15. § (1) bekezdés visszaható hatályú megsemmisítésével az új Országgyűlés munkájának megindulását kívánta segíteni.

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a Házsabály vizsgált 15. §-a nem önmagában, a frakció létrehozásához előírt 15 fős létszám miatt bizonyult alkotmányellenesnek, hanem azért, mert a Házsabály nem volt tekintettel a választási törvény alapján listás mandátumok szerzésére jogosulttá vált, a választók által kifejezetten pártként támogatott pártok sajátos jogállására és egyenlőségére. A fent — s különösen a 7. pontban — kifejtettek alapján az Országgyűlés a Házsabályban többféleképpen is szabályozhatja a képviselőcsoport létrehozásához szükséges létszámot: úgy is, hogy a legkisebb, listán bejutott párt mandátumainak számát alapul véve egységesen határozza meg a küszöböt, és úgy is, hogy a parlamenti működés követelményeiből kiindulva általános szabályként számszerűen, vagy az összes képviselő létszámának százalékával meghatározott létszámot ír elő, s az ezt el nem érő, listán mandátumot szerzett párt frakcióalakítási jogát külön szabállyal biztosítja. Az Alkotmánybíróság határozata nem tartalmaz határidőt a Házsabály kiegészítésére. Amíg azonban a frakcióalapításhoz szükséges létszámot az Országgyűlés nem határozza meg, az Alkotmánybíróságnak ez a határozata a listán mandátumot szerzett pártok képviselőcsoport-alakítási jogát közvetlenül megalapozza, s az ennek alapján az Országgyűlés alakuló ülésén meghatározható létszám — egyéb rendelkezés híján, a pártok egyenlősége alapján — az ugyanahhoz a párthoz tartozó képviselők frakcióalakítására általában is irányadó.

Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kilényi Géza s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Németh János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 499/B/1998/2.

Az Alkotmánybíróság 28/1998. (VI. 16.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazással kapcsolatos aláírásgyűjtő ív, illetőleg konkrét kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján — *dr. Kiss László* alkotmánybíró és *dr. Ádám Antal* alkotmánybíró különvéleményével — meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 21/1998. (IV. 1.) határozata ellen irányuló kifogásokat érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzést a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

Az Együtt Magyarországért Unió véleménynyilvánító országos népszavazást kívánt kezdeményezni abban a kérdésben: „Egyetért-e azzal, hogy a Duna magyarországi szakaszán vízlépcső épüljön?”

Az Unió elkészítette az említett kérdést magában foglaló aláírásgyűjtő ívet, majd az Unió képviselőjében dr. Magyar György ügyvezető elnök 1998. március 19-én beadvánnyal fordult az Országos Választási Bizottsághoz. Ebben az aláírásgyűjtő ív, illetőleg az azon szereplő kérdés hitelesítését kérte. Az Országos Választási Bizottság 1998. április 1-jei ülésén meghozott 21/1998. (IV. 1.) határozatával mind az aláírásgyűjtő ívet, mind a kérdést hitelesítette.

E határozat ellen több természetes és jogi személy kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, azt kérve, hogy a testület a határozatot semmisítse meg, és az Országos Választási Bizottságot utasítsa új eljárásra. Az Alkotmánybíróság a kifogásokat egyesítette és egy eljárás keretében bírálta el.

Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a kifogások a törvényben megszabott határidőn belül érkeztek-e, az elkésett kifogás alapján ugyanis nincs lehetőség a sérelmezett határozat érdemi felülvizsgálatára.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogások 1998. április 7-én, 8-án, illetőleg 9-én érkeztek az Alkotmánybírósághoz, azaz valamennyi kifogás a törvényben megszabott határidő letelte után.

Az ügyben irányadó jogszabály az 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.).

Az Országgyűlés a Ve. megalkotásakor olyan általános szabályok megállapítására tett kísérletet, amelyek egyaránt irányadók

— az országgyűlési képviselők választására,

— a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a helyi kisebbségi önkormányzatok tagjainak a választására,

— az országos és a helyi népszavazásra, továbbá

— azokra az egyéb választási eljárásokra, amelyre jogszabály a Ve. alkalmazását elrendeli.

Mivel ekként a Ve. tárgyi hatálya egymástól elég nagy mértékben különböző eljárásfajtákra terjed ki, úgyszólván elkerülhetetlen volt, hogy a jogi szabályozás helyenként nehezen áttekinthető, illetőleg nem jutnak benne kellően érvényre az egyes eljárásfajták sajátosságai. Mindazonáltal egyértelműen megállapítható, hogy a törvény tartalmaz olyan rendelkezést, amely megszabja az országos népszavazás kezdeményezésével kapcsolatos kérdőív, illetőleg kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat elleni kifogás benyújtásának határidejét.

A Ve. 130. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése ellen az Alkotmánybírósághoz lehet kifogást benyújtani.”

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint: „Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást e határozat közzétételét követő három napon belül az Alkotmánybírósághoz lehet benyújtani.”

Az idézett két rendelkezés egybevetése nyomán azonnal kiderül, hogy amíg a Ve. 130. §-a az Országgyűlés határozata elleni kifogás benyújtására állapított meg határidőt, ugyanezt nem tette meg az Országos Választási Bizottság határozata elleni kifogásra nézve. Az adott esetben azonban nem törvényszerkesztési hibával állunk szemben, hanem a törvényalkotó szándékosan tekintett el a törvény más fejezetében már megállapított határidő megismétlésétől.

A Ve. 116. §-a ugyanis kimondja: „Az I—X. fejezet, valamint a 89. § rendelkezéseit az országos népszavazáson a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.” Mivel az országos népszavazásról szóló fejezet a kifogás benyújtására nézve nem állapít meg eltérő rendelkezést, e tekintetben — a 116. §-ban foglalt rendelkezés folytán — a törvény 78. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános szabály az irányadó, amelynek értelmében: „...a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett ... döntés meghozatalától számított három napon belül megérkezzen”.

Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint a határidőtűzés ismertetett módja szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a Ve. 78. §-ának (1) bekezdése eredendően nem az Alkotmánybírósághoz, hanem a rendes bírósághoz benyújtható kifogásról rendelkezik. Mivel ugyanis sem a Ve. 130. §-ának (1) bekezdése, sem pedig az országos népszavazásról szóló fejezete nem tartalmaz eltérő szabályt az Alkotmánybírósághoz benyújtható kifogás határidejére nézve, e tekintetben automatikusan a Ve. 78. §-ának (1) bekezdése jut érvényre.

Tekintettel arra, hogy a kifogások mindegyike a Ve.-ben megállapított határidő letelte után érkezett az Alkotmánybírósághoz, a testület az elkésett kifogásokat érdemi vizsgálat nélkül visszautasította. A testület egyfelől az alkotmányossági vizsgálatot igénylő kérdések nagy számára, másfelől az úgy soronkívüli elbírálására irányuló köteles-

ségére tekintettel nem élt az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 40. §-ában foglalt felhatalmazásával és nem indított hivatalból eljárást annak megállapítására, vajon az Országgyűlés a Ve. megalkotásakor bizonyos — a népszavazással kapcsolatos politikai alapjog gyakorlása szempontjából fontos — kérdések szabályozásának elmulasztásával nem idézett-e elő mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet.

Az Alkotmánybíróság azért rendelte el végzésének a Magyar Közlönyben való közzétételét, mert a végzésben foglaltak ismerete — a folyamatban lévő aláírásgyűjtés folytán — a választópolgárok számára fontos.

Dr. Sólyom László s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kilényi Géza s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Németh János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

A vizsgált ügyben az Alkotmánybíróságnak érdemben döntenie kellett volna, mivel az indítványok benyújtása — álláspontom szerint — nem tekinthető elkésztetnek.

1. Az OVB elnöke az OVB határozata ellen benyújtott kifogások eljárási vonatkozásaival kapcsolatban az alábbi észrevételeket tette:

„Az OVB kifogásokkal megtámadott határozatának rendelkező része hivatkozik a jogorvoslati eljárásra irányadó rendelkezésekre. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § c) pontja értelmében a törvényt alkalmazni kell az országos népszavazásra is. Mivel a Ve. 130. § (1) bekezdése, mint speciális rendelkezés, konkrét jogorvoslati időt nem határoz meg, a 116. § értelmében arra a 78. §-ban foglaltak az irányadók. A 78. § (1) bekezdése alapján pedig a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a döntés meghozatalától számított 3 napon belül megérkezzen. A Ve. 4. §-a szerint a határidőket a naptári napok szerint kell számítani, a határidők jogvesztőek.

Az Alkotmánybíróság által megküldött kifogások érkezési dátuma 1998. április 7., 8. és 9. Az OVB döntésének időpontja 1998. április 1.

Utalok továbbá arra is, hogy a népszavazási eljárást kezdeményező — mivel a döntés ellen határidőben nem érkezett kifogás — az aláírások gyűjtését már megkezdte.”

2. Sem az Alkotmánybíróság, sem az OVB álláspontját nem osztom az idézett törvényi rendelkezések értelmezése terén.

A vizsgált esetben alkotmányellenes helyzet állt elő ugyanis azért, hogy a Ve. 130. § (1) bekezdése hiányos tartalmával a jogalkalmazó számára olyan értelmezést tett lehetővé, amely a jogorvoslatihoz való jognak, mint állampolgári alapjognak a megvonását eredményezte. A pontatlan és hiányos törvényi szabályozás tehát közvetlenül alkotmányos alapjog sérelmét idézte elő.

Amint a törvények közötti kollízióból adódó, meg nem engedett diszkrimináció vagy valamely alkotmányos alapjog korlátozása alkotmányellenes helyzethez vezethet, ugyanúgy ilyen alkotmányellenes helyzetet eredményezhet az is, ha a jogalkotói mulasztás idézi elő az említetteket. Azok az elvek és követelmények tehát, amelyeket az Alkotmánybíróság a törvények közötti kollízióra nézve kimunkált [35/1991. (VI. 20.) AB hat. ABH 1991, 154.] értelemszerűen vonatkoztathatók a jogalkotói mulasztással előidézett alkotmányellenes helyzetek vizsgálatára is.

Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a törvényekben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. Az OVB népszavazási kérdést hitelesítő határozata ezt a Ve. 130. § (1) bekezdésében biztosított jogorvoslati jogot, mint állampolgári alapjogot vonta el azzal, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdésének mechanikus alkalmazásával gyakorlatilag teljesen elvonta a jogorvoslat lehetőségét.

„Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alapvető jog korlátozása csak akkor marad meg alkotmányos határok között, ha a korlátozás nem az alapjog érinthetetlen lényegére vonatkozik, ha az elkerülhetetlen, ha a korlátozás súlya a korlátozással érintett elérni kívánt célhoz képest nem aránytalan.” [2/1990. (II. 18.) AB hat.; 20/1990. (X. 4.) AB hat.; 7/1991. (II. 28.) AB hat.; 22/1992. (IV. 10.) AB hat. ABH 1992, 123.]. Ezt az alkotmányos követelményt látom megsértettnek, s ezért bocsátkozom bele a mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés tartalmi vizsgálatába.

3. Hangúlyozandónak tartom: Az Alkotmánybíróságnak a hatályos törvényi szabályozás alapulvételével is el kellett volna érdemben bírálnia az adott ügyet addig is, amíg a törvényhozó a jelzett alkotmánysértést orvosolja.

A jogalkotói akarat felderítésénél magam is az Nt. 22. § (2) bekezdésében írt rendelkezésekből indulok ki, amely szerint:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése ellen az Alkotmánybírósághoz lehet kifogást benyújtani.

(2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő három napon belül az Alkotmánybírósághoz lehet benyújtani.

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy

azt megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

E törvényi rendelkezések olyan szabályoknak számítanak, amelyekkel nem állítható párhuzamba sem a Ve. 2. § c) pontja [„e törvényt kell alkalmazni: a) az országgyűlési képviselők választására, b) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a helyi kisebbségi önkormányzatok tagjainak a választására, c) az országos és a helyi népszavazásra, d) az országos és a helyi népi kezdeményezésre, továbbá e) azokra a választási eljárásokra, amelyekre e törvény alkalmazását jogszabály elrendeli (az a)–e) pontban foglaltak együtt: választás)”, sem pedig a Ve. 116. §-ában írt rendelkezés. („Az I–X. fejezet, valamint a 89. § rendelkezéseit az országos népszavazáson a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”) Nem hívható fel tehát e felhatalmazások nyomán — kiegészítőül — a 78. § (1) bekezdésében adott szabályozás sem: „A panaszt és a kifogást (a továbbiakban együtt: kifogás) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntés meghozatalától számított három napon belül megérkezzen. A kifogást elbíráló választási bizottság, illetőleg bíróság a benyújtott kifogásról a beérkezéstől számított három napon belül dönt.” Ez utóbbi rendelkezés ugyanis nem szakítható ki a közvetlen szövegkörnyezetéből, amely azt — teljesen egyértelműen és világosan — kizárólagosan az országos képviselőválasztással összefüggő előírások sorába ágyazza be. A 77. § (1) bekezdése „jelöltről”, „jelölő szervezet”-ről, „érintett választópolgár”-ról, a (2) bekezdése „választási bizottságról” szól, de a 78. § (4) bekezdése is az ott írt „kifogást” olyanak tekinti, amelyről a bíróság „nem peres eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz.” Szó van még itt „kötelező jogi képviselő”-ről is, illetőleg a „kifogás előterjesztőjének meghallgatásáról”. Nyilvánvaló, hogy a 78. § (1) bekezdésében szabályozott kifogás nem az a kifogás, amelyről a Ve. 130. § (1) bekezdésében esik szó, következésképpen a más természetű (egyik esetben kifejezetten és kizárólagosan a választásokhoz, a másik esetben kimondottan az országos népszavazáshoz kötött) jogintézményekhez (a csak elnevezésükben azonos kifogásokhoz) nem kapcsolódhatnak ugyanazok az eljárási szabályok sem. A Ve. 78. § (1) bekezdésének első mondata nem szakítható el a második mondatától, figyelemmel arra, hogy a két mondat tartalma képez egy gondolati egységet. Nevezetesen: „A panaszt és a kifogást (a továbbiakban együtt: kifogás) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntés meghozatalától számított három napon belül megérkezzen. A kifogást elbíráló választási bizottság, illetőleg bíróság a benyújtott kifogásról a beérkezéstől számított három napon belül dönt.” Téves tehát az a jogértelmezés, amely a Ve. 78. § (1) bekezdésének első mondata és a Ve. 130. § (1) bekezdése között vél bármiféle — összeházasításra is érdemes — kapcsolatot találni. A Ve. 78. § (1) bekezdésének első mondata nem a Ve. 130. § (1) bekezdésével, hanem a Ve. 78. § (1) bekezdés második mondatával van szoros tartalmi és logikai kapcsolatban. A „megérkezzen” szó sem az indítványnak az Alkotmánybírósághoz való megérkezését

jelenti, hanem azt, hogy a választási bizottsághoz, illetőleg bírósághoz (a bíróság mint tudjuk nem azonos az Alkotmánybírósággal) kell a kifogásnak megérkeznie. Ha ugyanis a bíróság itt az Alkotmánybíróságot is jelölné, úgy annak — a Ve. 78. § (1) bekezdése második mondatának értelmében — a beérkezéstől számított három napon belül döntenie is kellene. Erre nézve viszont a Ve. 130. § (3) bekezdése egészen mást mond, mégpedig azt, hogy „az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el”. Nem lehet tehát önkényesen összevegyíteni a Ve. 78. § (1) bekezdés első mondatát és a 130. § (1) és (3) bekezdésének tartalmát.

A „3 napon belüli” döntési kötelezettséget a Ve. 78. § (1) bekezdése annak a szervnek adta, amelyikhez a kifogás „megérkezik”. Az Alkotmánybíróság és az OVB által adott jogértelmezés elválasztotta a törvényi elemeket egymástól úgy, hogy a „megérkezés” helyéül az Alkotmánybíróságot jelölte meg, míg a „3 napon belüli döntési kötelezettséget” otthelyezett a Ve. 78. § (1) bekezdésében.

Az éppen vizsgált ügy egyébként tökéletesen tükrözi a jelzett anomáliákat: az OVB 1998. április 1-jén (szerdán) hitelesítette a határozatot, amellyel szemben — legalábbis az ő értelmezése szerint — szombat délután 16.00 óráig lehetett volna kifogást benyújtani. Vajon ki és hol várt erre a kifogásra szombat délután 16.00 órakor? Ez a momentum is világosan és egyértelműen mutatja, hogy a „megérkezésre” biztosított három nap a képviselőválasztás intézményére szabott jogorvoslati idő, s az analóg módon semmiképpen nem alkalmazható az országos népszavazásra bocsátandó kérdések hitelesítésénél.

A Ve. 4. §-ában adott szabályozás tehát — lévén ismét „tárgy-specifikus”, — ugyancsak nem lehet alkalmazható az országos népszavazás esetében:

„4. § (3) Az e törvényben meghatározott határidők jogvesztők, azok — ha a törvény másképpen nem rendelkezik — a határidő utolsó napján 16 órakor járnak le.

(4) A napokban megállapított határidőket a naptári napok szerint kell számítani.”

4. A Ve. 130. § (1) bekezdése — a fentiekre figyelemmel — csak önmagában vizsgálendő, ahhoz — mintegy kiegészítő szabályokként — nem kapcsolhatók azok az eljárási rendelkezések, amelyeket a törvényalkotó — logikai értelmezéssel feltárható módon — kifejezetten és kizárólagosan csak a képviselők választására gondolva állapított meg. Az utóbbi szabályok mechanikus — és nem értelemszerű — átemelése ugyanis — a bizonyítottak szerint — egészen a jogorvoslati jog tényleges elenyészéséig vezet el. (Pl. az OVB kettős ünnepek előtti utolsó munkanapon hozott döntéseit soha sem lehetne kifogással megtámadni). Nyilvánvalóan a törvényalkotó akarata sem arra irányult, hogy amit az egyik kezével adott, azt a másikkal rögtön el is vegye. Márpedig gyakorlatilag ezzel a következménnyel járna a Ve. 78. § (1) bekezdésének — OVB szerinti, mechanikus — analóg alkalmazása, amely szerint a kifogásnak három napon belül kellene „megérkeznie”.

Az 52/1997. (X. 14.) AB határozat az „alkotmányossági panasz” címettségévé az Alkotmánybíróságot tette (ABH 1997, 332.), amelynek nyilván nem az OVB értelmezése szerinti, — a Ve. 78. § (1) bekezdésének analógiáján ala-

puló — 3 napos, jogvesztő határidőn belül kell döntenie, hanem „soron kívül”. A Ve. rendelkezéseinek analóg alkalmazása az Nt. esetében tehát a törvényi rendelkezések nem mindenféle kritika nélküli, mechanikus és önkényes egymásrövetítését jelenti, hanem „értelmszerű” figyelembevételét akkor is, ha ezt a formulát az (át)utaló szabályok expressis verbis nem is alkalmazzák.

5. Az Országgyűlés — az Alkotmánybíróság 64/1997. (XII. 17.) AB határozatában hiányolt alkotmányossági panaszként (ABH 1997, 380.) szabályozta az alkotmányossági kifogást, amely — alkotmányossági panasz mivoltánál fogva — jogorvoslatnak minősül. [57/1991. (XI. 8.) AB hat. ABH 1991, 244.] A jogorvoslati jogot pedig csak „— a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan —, a jelenlevő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.” [Alkotmány 57. § (5) bek.]. Az OVB akkor, amikor a Ve. szabályainak analóg, de nem értelmszerű alkalmazása mellett döntött, nem volt tekintettel arra, hogy e szabályok Nt. esetében történt kritika nélküli alkalmazása nem elégti ki az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében írt követelményt. Az ugyanis a népszavazási kérdés hitelesítése tárgyában benyújtott kifogásokra — mint jogorvoslatokra — alkalmazva nyilvánvalóan nem lehet a „jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében álló”, azzal arányos akkor, ha az lesz annak az eredménye, hogy a jogorvoslatlalt a kifogást benyújtó gyakorlatilag nem is élhet.

6. A Ve. 130. § (1) bekezdése — jelenlegi tartalmában — nem fedí le az Alkotmánybíróság 52/1997. (X. 14.) AB határozatában alkotmányos követelményként meghatározott jogorvoslatlathoz való jogot. Az Országgyűlés e követelménynek csak formailag tett eleget, s nem gondoskodott a választópolgárok e fontos politikai alapjogának egyértelmű eljárásí biztosítékokkal való körülövezéséről. Nem világos pl. az, hogy közzéteendő döntésről van-e szó, van-e határidő a kifogás benyújtására, s az pontosan mikortól számítandó. A hatályos szabályozás olyan actio popularis-t intézményesített, amely mindenféle időbeli korlátozás nélkül, mindenkinek a rendelkezésére áll. A választópolgárok számára azonban nemcsak a szűkre szabott, de a parttalan jogorvoslati jog í sérelmes lehet. Az Országgyűlés — kifogások esetében — a háromnapos benyújtási határidők útját állhatják a kellőképpen megalapozott jogorvoslati kérelmek összeállításának, másik oldalról viszont a parttalanul szabadjára engedett jogorvoslatl lehetőségé í előídezhethet a jogbiztonság sérelmét. (Hogyan értelmezhetők pl. a jelen actio popularis esetében a „döntés meghozatala”, mint időpont?)

A törvényi szabályozás hiányosságai tükrözödnék az OVB népszavazási kérdést hitelesítő határozatán ís. (Pl. az indokolásban a csíráí sem jelennek meg azoknak a motívumoknak és szempontoknak, amelyek a döntéshez vezettek, a közzétételről sincs semmiféle intézkedés.) Mindezek pedig a — kifogásban megnyilvánuló — jogorvoslatlathoz való jogot lényeges módon korlátozzák, ha éppen lehetlenné nem teszik. Ezt a „következményt” pedig nem a jogorvoslatlathoz való jog elkésétségének megállapításával, hanem a jogorvoslati jogot érintő mulasztásos alkotmány-

sértés megállapításával kellett volna orvosolni. Ez felelt volna meg az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlatának.

7. Az Alkotmánybíróság a jogbiztonságot a jogállamiság egyik fontos elemének tartja, amely egyebek között megköveteli azt ís, hogy biztosított legyen a tényleges lehetőség ahhoz, hogy a jogalanyok a magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani. [25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 132.] A jogalkotás hibáinak korrigálására nem vállalkozhat a jogalkalmazás: „Szabályozási hiányosság jogszabály értelmezéssel nem pótolható” [12/1990. (V. 23.) AB határozat, ABH 1990, 167.]. „Ha pedig a jogszabályi tényállás túl elvont, túl általános, akkor a jogszabály rendelkezése a jogalkalmazás belátása szerint kiterjeszthető vagy leszűkíthető. Az ilyen szabály lehetőséget ad a szubjektív jogalkalmazói döntésre ... Ez csorbítja a jogbiztonságot.” (1160/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 608.)

Az OVB általi jogértelmezés ís mutatja, hogy a Ve. 130. § (1) bekezdésének gyakorlati alkalmazása alkotmányellenes helyzetet idézhet elő. A formailag biztosított utaló és felhatalmazó szabályok mechanikus, kritikátlan analóg alkalmazásával a népszavazási kérdést hitelesítő határozat elnevezésükben bár azonos (kifogás), de meghatározó tartalmi elemekben mégis lényegesen eltérő funkciójú és rendeltetésű intézményeket kötött össze. Ezt az átkötést azonban csak azáltal lehetett biztosítani, hogy a jogértelmezés során figyelmen kívül maradt a Ve. 130. § (1) bekezdésének második mondata. Ennek elhagyásával pedig csak kényszerházasság jöhetett létre a Ve. 78. § (1) bekezdésének első mondata és a Ve. 130. § (1) bekezdése között.

A kialakult alkotmányellenes helyzet fő oka tehát a megfelelően kimunkált — és összefüggésekre ís kellő figyelmet fordító — jogszabály hiánya, amely jelen esetben csak a jogalkotó által pótolható. A 38/1993. (VI. 11.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy az Alkotmánybíróság elkerüli a jogszabály, illetőleg jogszabályi rendelkezés megsemmisítését, ha a jogrend alkotmányosságát és a jogbiztonságot enélkül ís biztosítani lehet. Ilyenkor az Alkotmánybíróság azoknak az értelmezéseknek a körét határozza meg általában az alkotmányos követelményeknek megfelelően, amelyek esetén a jogszabály az Alkotmánnyal összhangban van. [IV. (2) a) pont]. A vizsgált esetben azonban nincs remény arra, hogy ez az összhang (az Nt. és a Ve. között) — a jog(törvény)alkotó közbejötté nélkül — biztosítható legyen. A kívánt összhangot csak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmánysértésben elmarasztalható törvényhozó teremtheti meg azzal, hogy a jogállami követelményeknek megfelelő, egyértelmű, s a jogorvoslati jogot ténylegesen biztosító rendelkezéseket léptet a jelenlegi, alkotmányellenes helyzetek kialakulásához ís elvezető szabályozás helyébe.

Az Alkotmánybíróságnak az ügy vizsgálata során észlelnie kellett volna ezt a mulasztást, és a fentiekre tekintettel — hivatalból eljárva — meg kellett volna állapítania a törvényalkotó mulasztását, és ennek megfelelően köteleznie az Országgyűlést annak megszüntetésére. Ennek konkrét módja lehetett volna a Ve. 130. § (1) bekezdésének

1998. december 31-i hatállyal történő megsemmisítése. Ennek elmaradása olyan — e különvéleményben érzékeltetett — joghézagot „éltet tovább”, amely mindannyiszor alkotmányellenes állapotot keletkeztet, ahányszor országos népszavazásra bocsátandó kérdés hitelesítésére kerül sor.

Mint hogy a jelenleg hatályos rendelkezés — álláspontom szerint — sem a kifogás benyújtására jogosultakra, sem pedig a határidőkre nézve nem tartalmaz semmiféle korlátozást [s ahhoz — az előbbieket szerint — nem kínálhat analóg megoldást a Ve. 4. §-a, és a 78. § (1) bekezdése sem], így értelmetlen a beérkezett kifogások érkezési dátumainak vizsgálata, s erre figyelemmel a kifogások érdemben is elbírálhatók, s azokat el is kellett volna bírálni.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Ádám Antal s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 356/H/1998/2.

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 75/1998. (VI. 16.) KE határozata

**Váraljai Márton rendkívüli követi és meghatalmazott
miniszteri kinevezéséről**

A külügyminiszter előterjesztésére *Váraljai Márton* II. o. tanácsost kinevezem rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré.

Budapest, 1998. június 5.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Kovács László s. k.,
külügyminiszter

A Köztársaság Elnökének 76/1998. (VI. 16.) KE határozata

rektori megbízásokról

A művelődési és közoktatási miniszter előterjesztésére a rektori teendők ellátásával

1998. július 1. napjával kezdődően

a Debreceni Egyetemi Szövetség,
Debreceni Agrártudományi Egyetemen, hároméves időtartamra

dr. Csizmazia Zoltán egyetemi tanárt;

a Debreceni Egyetemi Szövetség,
Kossuth Lajos Tudományegyetemen, hároméves időtartamra — ismételten —

dr. Bazsa György egyetemi tanárt;

a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, négyéves időtartamra — ismételten —

Szabados Árpád egyetemi tanárt;

a Veszprémi Egyetemen, négyéves időtartamra

dr. Gaál Zoltán egyetemi tanárt

megbízom.

Egyidejűleg

a Debreceni Egyetemi Szövetség,
Debreceni Agrártudományi Egyetemen

dr. Loch Jakab egyetemi tanárnak, és

a Veszprémi Egyetemen

dr. Győri István egyetemi tanárnak

rektori megbízása 1998. június 30. napján történő lejártával eredményes munkájukért elismerésemet, köszönetemet fejezem ki.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Magyar Bálint s. k.,
művelődési és közoktatási miniszter

**A Köztársaság Elnökének
77/1998. (VI. 16.) KE
határozata**

egyetemi tanári kinevezésekről

A művelődési és közoktatási miniszter előterjesztésére,
1998. július hó 1. napjával

az Állatorvostudományi Egyetemen

dr. Laczay Péter egyetemi docenst,
dr. Sas Barnabást, az Országos Élelmiszervizsgáló Intézet igazgatóját;

a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem

Gazdálkodástudományi Karán

dr. Nógrádi György egyetemi docenst;

Közgazdaságtudományi Karán

dr. Mellár Tamás egyetemi docenst,

dr. Surányi Györgyöt, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Temesi József egyetemi docenst;

Posztgraduális Karán

dr. Könczei György egyetemi docenst;

Társadalomtudományi Karán

dr. Kiss J. László egyetemi docenst,

dr. Koncz Katalin egyetemi docenst,

dr. Lengyel György egyetemi docenst;

a Budapesti Műszaki Egyetem

Építésztechnológiai Karán

dr. Nagy Lajos egyetemi docenst,

dr. Pattantyús Ábrahám Ádám egyetemi docenst;

Építőmérnöki Karán

dr. Kis Papp László egyetemi docenst,

dr. Széll Mária egyetemi docenst;

Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán

*dr. Benedek András*t, a Munkaügyi Minisztérium helyettes államtitkárát, a Budapesti Műszaki Egyetem Természettudományi Kar c. egyetemi docensét,

dr. Hronszky Imre egyetemi docenst,

Gépészmérnöki Karán

dr. Váradi Károly egyetemi docenst;

Vegyészmérnöki Karán

dr. Borsa Judit egyetemi docenst,

dr. Grofcsik András egyetemi docenst;

Villamosmérnöki és Informatikai Karán

dr. Kóczy T. László egyetemi docenst;

Természettudományi Karán

dr. Fazekas Patrikot, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézet tudományos tanácsadóját,

dr. Tóth Bálintot, az MTA Matematikai Kutató Intézet tudományos főmunkatársát, az ELTE kihelyezett Fizikai és Matematikai Tanszék további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét;

a Debreceni Egyetemi Szövetség,

Debreceni Agrártudományi Egyetem

Mezőgazdaságtudományi Karán

dr. Bánszki Tamás egyetemi docenst,

dr. Bodó Imrét, az Állatorvostudományi Egyetem ny. egyetemi tanárát, a Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar szaktanácsadóját,

dr. Borsos Jánost, a Dohánykutató és Minőségfejlesztő Intézet főigazgatóját, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem további jogviszonyban alkalmazott egyetemi tanárát,

dr. Mihók Sándor egyetemi docenst,

dr. Pepó Pál egyetemi docenst;

Mezőgazdasági Főiskolai Karán

dr. Sinkovics György főiskolai tanárt;

a Debreceni Egyetemi Szövetség,

Debreceni Orvostudományi Egyetem

Általános Orvostudományi Karán

dr. Balla György egyetemi docenst,

dr. Hernádi Zoltán egyetemi docenst,

dr. Szabó Gábor egyetemi docenst,

dr. Sziklai István egyetemi docenst,

dr. Varga Sándor Ferenc egyetemi docenst;

a Debreceni Egyetemi Szövetség,

Kossuth Lajos Tudományegyetem

Bölcészettudományi Karán

dr. Czigler Istvánt, az MTA Pszichológiai Intézet tudományos igazgatóhelyettesét, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcészettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Imre László egyetemi docenst;

Természettudományi Karán

dr. Borbély György egyetemi docenst,

dr. Tóthmérész Béla egyetemi docenst;

az Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Karán

*dr. Sajó András*t, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézet kutató professzorát, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem egyetemi tanárát;

Bölcészettudományi Karán

Galavics Gézáné dr. Gyivicsán Anna egyetemi docenst,

dr. Gergely András meghívott egyetemi docenst,

dr. Kardos József egyetemi docenst,

dr. Kövecses Zoltán egyetemi docenst,

dr. Tatár Béla egyetemi docenst;

Természettudományi Karán

dr. Bezdek Károly egyetemi docenst,

dr. Fodor Zoltán egyetemi docenst,

dr. Gábris Gyula egyetemi docenst,
Laczkovich Pétemé dr. Rajnavölgyi Éva egyetemi docenst,
dr. Nagy Dénes Lajost, a Központi Fizikai Kutató Intézet tudományos osztályvezetőjét, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott tudományos főmunkatársát,
dr. Nemetz Tibort, az MTA Matematikai Kutató Intézet tudományos főmunkatársát,
dr. Sass Miklós egyetemi docenst,
dr. Surján Péter egyetemi docenst;

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán

dr. Dinnyés János egyetemi docenst,
dr. Lehota József egyetemi docenst,
dr. Molnár József egyetemi docenst;

Mezőgazdasági Gépészmérnök Karán

dr. Laib Lajos egyetemi docenst;

Mezőgazdaságtudományi Karán

dr. Bárdos László egyetemi docenst;

Mezőgazdasági Főiskolai Karán

dr. Lengyel Lajos egyetemi docenst,
dr. Vizdák Károly főiskolai tanárt;

a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem

Orvostovábbképző Karán

dr. Borvendég Jánost, az Országos Gyógyszerészeti Intézet főigazgató-helyettesét, a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Orvostovábbképző Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Kenéz Józsefet, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet osztályvezető főorvosát, a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Orvostovábbképző Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Lipták Józsefet, az Országos Gyógyszerészeti Intézet főigazgató-helyettesét,

dr. Pálóczi Katalin egyetemi docenst;

a Janus Pannonius Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Karán

dr. Kiss Györgyöt, a Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetőjét, a Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Tóth Mihályt, a Fővárosi Főügyészség osztályvezető ügyészét, a Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét;

Bölcsészettudományi Karán

dr. Erős Ferencet, az MTA Pszichológiai Intézet tudományos osztályvezetőjét, a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Forray R. Katalin egyetemi docenst,

dr. Frankné dr. Font Márta egyetemi docenst,

dr. Kézdi Balázs egyetemi docenst,

dr. Komlósi László egyetemi docenst,
dr. Kovács Árpádot, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar egyetemi docensét, a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Lengyel Zsoltot, a Veszprémi Egyetem egyetemi tanárát, a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Luigi Tassoni egyetemi docenst,

dr. Visy Zsolt egyetemi docenst,

dr. Weiss János egyetemi docenst;

Közgazdaságtudományi Karán

dr. Poór Józsefet, a Hay Menedzsment Kft. ügyvezető igazgatóját, a Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott tudományos tanácsadóját,

dr. Töröcsik Mária egyetemi docenst;

Természettudományi Karán

dr. Uhrin Bélát, az MTA Számítástechnikai Kutató Intézet tudományos tanácsadóját, a Janus Pannonius Tudományegyetem Természettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott tudományos tanácsadóját;

Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézetén

dr. Agárdi Péter egyetemi docenst;

Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Karán

dr. Tóth Zoltánt, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium főosztályvezetőjét, a Janus Pannonius Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kar további jogviszonyban alkalmazott főiskolai tanárát;

a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán és a Veszprémi Egyetem Tanárképző Karán

dr. Nagy Imrét, a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar egyetemi docensét,

a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem

Élelmiszeripari Karán

dr. Maráz Anna egyetemi docenst;

Élelmiszeripari Főiskolai Karán

dr. Tanács Lajos főiskolai tanárt;

a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán

Dubrovay László egyetemi docenst,

dr. Tallián Tibort, az MTA Zenetudományi Intézet igazgatóhelyettesét, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét;

a Miskolci Egyetem

Állam- és Jogtudományi Karán

dr. Fehér Lenkét, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézet tudományos főmunkatársát,

dr. Kovács Péter egyetemi docenst,

dr. Lévay Miklós egyetemi docenst;

Bányamérnöki Karán

dr. Csöke Barnabás egyetemi docenst,
dr. Tihanyi László egyetemi docenst;

Bölcsészettudományi Karán

dr. Baán István egyetemi docenst,
dr. Ferenczi Lászlót, az MTA Irodalomtudományi Intézet tudományos tanácsadóját, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét,

dr. Klaudy Kingát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar egyetemi docensét, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét;

Kohómérnöki Karán

dr. Bárányi Sándor tudományos tanácsadót;

a Magyar Iparművészeti Főiskolán

Ferencz István egyetemi docenst;

*a Pannon Agrártudományi Egyetem**Georgikon Mezőgazdaságtudományi Karán*

dr. Bartos Attila egyetemi docenst,
dr. Béres Imre egyetemi docenst;

*a Pécsi Orvostudományi Egyetem**Orvostudományi Karán*

dr. Krommer Károly egyetemi docenst;

*a Semmelweis Orvostudományi Egyetem**Általános Orvostudományi Karán*

dr. Gyires Klára egyetemi docenst,
dr. Kálmánchey Rozália egyetemi docenst,
dr. Kerényi Tibor tudományos munkatársat,
dr. Sárváry András egyetemi docenst;

Gyógyszerésztudományi Karán

dr. Mátyus Péter egyetemi docenst;

*a Soproni Egyetem**Erdőmérnöki Karán*

dr. Horváthné dr. Temesvári Ágota egyetemi docenst;

Faipari Mérnöki Karán

dr. Wittmann Gyula egyetemi docenst;

*a Szegedi Felsőoktatási Szövetség,
József Attila Tudományegyetem**Állam- és Jogtudományi Karán*

dr. Stipta Istvánt, a Miskolci Egyetem egyetemi tanárát, a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar és a Kossuth Lajos Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét;

dr. Garai Lászlót, az MTA Pszichológiai Intézet tudományos tanácsadóját, a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensét;

Bölcsészettudományi Karán

dr. Balázs Mihály egyetemi docenst,
dr. Szébeni Péter ny. igazgatót, a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar tudományos tanácsadóját;

Természettudományi Karán

dr. Fehér László tudományos főmunkatársat,
dr. Notheisz Ferenc egyetemi docenst,
dr. Simányi Nándor egyetemi docenst;

*a Szegedi Felsőoktatási Szövetség,**Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem**Általános Orvostudományi Karán*

dr. Bálint Gábor Sándor egyetemi docenst,
dr. Boros Mihály egyetemi docenst,
dr. Fischer János egyetemi docenst,
dr. Hőgye Márta egyetemi docenst,
dr. Kósa Ferenc egyetemi docenst,
dr. Mihály Andrást, a József Attila Tudományegyetem Természettudományi Kar tudományos főmunkatársát,
dr. Nagymajtényi Lászlót, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Népegészségtani Intézet tudományos tanácsadóját,

dr. Obál Ferenc (jr.) egyetemi docenst,

dr. Varga Gyula egyetemi docenst;

*a Veszprémi Egyetem**Mérnöki Karán*

dr. Kristóf János egyetemi docenst;
dr. Bod Péter Ákos kutatóprofesszort;

Tanárképző Karán

dr. Szilágyi István egyetemi docenst;

a Bánki Donát Műszaki Főiskolán

dr. Rudas Imre főiskolai tanárt;

a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán

dr. Tallár Ferencet, az MTA Könyvtár Lukács Archívuma főmunkatársát, a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola további jogviszonyban alkalmazott főiskolai docensét;

a Bessenyei György Tanárképző Főiskolán

dr. Czövek István főiskolai tanárt,
dr. Frisnyák Sándor főiskolai tanárt,
dr. Székely Gábor főiskolai tanárt;

az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán

dr. Gebei Sándor főiskolai tanárt,
dr. Kárász Imre főiskolai tanárt;

a Könnyűipari Műszaki Főiskolán

dr. Erdélyi József főiskolai tanárt, a Soproni Egyetem további jogviszonyban alkalmazott egyetemi tanárát,

a Széchenyi István Főiskola

Eötvös Loránd Tudományegyetem—Széchenyi István Főiskola Oktatási Intézetében

dr. Halmai Gábor tudományos főmunkatársat;

Építési és Környezetmérnöki Fakultásán

dr. Koppány Attila főiskolai tanárt,

dr. Scharle Pétert, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium miniszteri főtanácsadóját,

Informatikai és Villamosmérnöki Fakultásán

dr. Farzan Ruszlánt, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar egyetemi docenst egyetemi tanárrá kinevezem.

A 191/1997. (XII. 19.) KE határozattal a Debreceni Egyetemi Szövetség, Debreceni Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán dr. Molnár Péter határozott időtartamú meghívott egyetemi tanári kinevezését hatályon kívül helyezem, és egyidejűleg 1998. július hó 1. napjával egyetemi tanárrá kinevezem.

A 177/1996. (XII. 17.) KE határozattal a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán dr. Csath Magdolna határozott időtartamú meghívott egyetemi tanári kinevezését hatályon kívül helyezem, és egyidejűleg 1998. július hó 1. napjával egyetemi tanárrá kinevezem.

Budapest, 1998. június 2.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Magyar Bálint s. k.,
művelődési és közoktatási miniszter

A Kormány határozatai

A Kormány 1087/1998. (VI. 16.) Korm. határozata

a Nemzeti Kataszteri Program finanszírozásához
szükséges állami kezességvállalásról

1. A Kormány az 1997. évi CXLVI. törvény 33. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően készfizető kezességet vállal a Nemzeti Kataszteri Program Közhasznú Társaság által a Nemzeti Kataszteri Program finanszírozására kiírt versenytárgyaláson nyertes Magyar Külkereskedelmi

Bank Rt.-től felveendő 6,6 Mrd forint hitelnek (beleértve annak kötvényesített állományát) és járulékainak megfizetésére.

A készfizetői kezességet a program ráfordításainak — az előállított termékek értékesítése során elérhető díjbevételből történő — hosszú időszak alatti megtérülése indokolja.

2. A kezesi szerződés érvénybelépésének feltétele a Magyar Fejlesztési Bank Rt. által nyújtott 2,6 Mrd Ft előfinanszírozási hitel visszafizetése, továbbá a hitelfelvevő és a kezes közötti megállapodás módosítása.

3. A Kormány az 1997. évi CXLVI. törvény 40. §-ának (2) bekezdése alapján a kezességvállalási díjat 0,1%-ban határozza meg, amelyből 2,6 Mrd Ft-ra eső részt teljesítettnek elfogad.

4. A készfizető kezességgel biztosított hitelből végrehajtott beszerzésekre a közbeszerzési törvény szabályait kell alkalmazni.

5. A Kormány felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy nevében a készfizetői kezesi szerződést a fenti feltételekkel aláírja.

Határidő: azonnal

6. A Nemzeti Kataszteri Program finanszírozásához szükséges állami kezességvállalásról szóló 1087/1997. (VII. 29.) Korm. határozat a hatályát veszti.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1088/1998. (VI. 16.) Korm. határozata

a pártok támogatásának módosításáról

A Kormány — a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény 32. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — a választási eredményeknek megfelelően módosítja az I. Országgyűlés fejezet, 7. Pártok támogatása cím előirányzatait a mellékletben foglaltak szerint.

Felelős: átcsoportosításért: pénzügyminiszter
a választásnál alapul vett választási adatok
hitelességéért: belügyminiszter

Határidő: 1998. június 30.

Horn Gyula s. k.,
miniszterelnök

Melléklet az 1088/1998. (VI. 16.) Korm. határozathoz

I. Országgyűlés

Fejezet száma és megnevezése

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA*
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 1998.

Ezer forintban, egy tizedessel

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Előir. csoport-szám	Ki-emelt előir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Előir. csoport-név	KIADÁSOK										Módosítás (+/—)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
										Kiemelt előirányzat neve												
	I.					Országgyűlés																
		7				Pártok támogatása																
			1			Országos listán mandátumot szerzett pártok támogatása																
000187				1													163,2					
000198				2													44,3					
000220				3													(1,4)					
000231				4													(84,1)					
014924				5													84,8					
			2			Országos listán mandátumot nem szerzett pártok támogatása																
000275				1													4,2					
014913				2													(21,0)					
000242				3													(17,4)					
000208				4													(83,6)					
000219				5													(101,8)					
217136				6													12,8					

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű b) a következő évi költségvetésbe beépülő c) rendes d) rendkívüli (A nem kívánt törlendő!)

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Előir. csoport-szám	Ki-emelt előir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Előir. csoport-név	BEVÉTELEK										Módosítás (+/—)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
										Kiemelt előirányzat neve												

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű b) a következő évi költségvetésbe beépülő c) rendes d) rendkívüli (A nem kívánt törlendő!)

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet-szám	Cím-szám	Al-cím-szám	Előir. csoport-szám	Ki-emelt előir.-szám	Fejezet-név	Cím-név	Al-cím-név	Előir. csoport-név	TÁMOGATÁS										Módosítás (+/—)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
										Kiemelt előirányzat neve												
	I.					Országgyűlés																
		7				Pártok támogatása																
			1			Országos listán mandátumot szerzett pártok támogatása																
000187				1													163,2					
000198				2													44,3					
000220				3													(1,4)					
000231				4													(84,1)					
014924				5													84,8					
			2			Országos listán mandátumot nem szerzett pártok támogatása																
000275				1													4,2					
014913				2													(21,0)					
000242				3													(17,4)					
000208				4													(83,6)					
000219				5													(101,8)					
217136				6													12,8					

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű b) a következő évi költségvetésbe beépülő c) rendes d) rendkívüli (A nem kívánt törlendő!)

Foglalkoztatottak létszáma (fő) – időszakra

Foglalkoztatottak létszáma (fő) – időszakra

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű b) a következő évi költségvetésbe beépülő c) rendes d) rendkívüli (A nem kívánt törlendő!)

Az adatlap 5 példányban töltendő ki		Az előirányzatok felhasználása/zárólása (módosítás +/-)		Összesen		I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév
Fejezet	1 példány								
Állami Számvevőszék	1 példány	időarányos							
Magyar Államkincstár	1 példány	teljesítményarányos							
Pénzügyminisztérium	2 példány	egyéb							

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/—) egymást követően kell szerepeltetni.

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Központi Kárrendezési Iroda

k ö z l e m é n y e

**az 1998. július 28-tól augusztus 6-ig terjedő időszak
— II/1. és II/3. földalapról vonatkozó — termőföld
árveréseiről**

**Az 1998. július 28-tól augusztus 6-ig terjedő időszak
— II/1. földalapról vonatkozó — termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1998. július 28-tól augusztus 6-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1995. évi LXIII. törvény 1. §-ával módosított 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának (2) bekezdése alapján (II/1. földalapról) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

1. Az ingatlanok tehermentesen kerülnek árverésre, kivéve az 1991. évi XXV. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében meghatározott AK értékben ki nem fejezett érték növekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésének kötelezettségét.

2. Az ingatlanok adatai és térképe az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat hirdetőtábláján és a gazdálkodó szervezetnél, valamint az árverés helyszínén megtekinthetők.

3. Az ingatlanok AK értékben kerülnek árverezésre. Amennyiben az igénybejelentés alapján egyezség jön létre, úgy az 1000 Ft/AK értékben kerül átszámításra, az egyezség tényét az árverésen be kell jelenteni; ha egyezség nem jön létre, egy AK érték az 1991. évi XXV. törvény 22. §-ának (1) bekezdése alapján 3000 Ft/AK kikiáltási áron indul.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1995. évi LXIII. törvény 1. §-ának — a II/1. földalapról vonatkozó — (2) bekezdése alapján az öt megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt:

a) akinek az állandó lakhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és jelenleg is ott rendelkezik állandó bejelentett lakhellyel, vagy

b) a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld tulajdona a település közigazgatási határán belül volt.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak egyrészt személyi igazolványukkal vagy önkormányzati igazolással

bizonyíthatják a lakhely szerinti illetékességüket, másrészt a megyei kárrendezési hivatal által hozott határozattal igazolhatják, hogy a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld az adott település közigazgatási határán belül volt. A kárpótlás alapjául szolgáló termőföld fekvését a földhivatal, illetve a megyei kárrendezési iroda is igazolhatja, amennyiben ez a határozatból nem derül ki.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell; a jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

Árverezni a 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 28., 29. és 30. §-ai alapján személyesen, meghatalmazott útján, vagy — több kárpótlásra jogosult esetén — együttesen lehet. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdése alapján az árverés vezetője kizárja a további árverésből azt az árverezőt, aki az ajánlat lezárását követően nem él vételi jogával. A kizárt személy az árverési előlegét elveszti. Az elvesztett árverési előleg az államot illeti meg.

A vételi jogot csak az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására (fertőzésmentes és gyommentes állapotban tartására), és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki. Amennyiben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszegi, a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül, és árverés útján lesz értékesítve.

A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost, a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek termőföldre fordított érték növelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó alapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételnek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

Az árverésen bármely okból meg nem jelenő kárpótlásra jogosult később, a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet; ebből az okból az árverés eredménye nem változtatható meg.

Árverési kifogást nyújthat be az árverésen részt vevő árverező, továbbá az árverésből kizárt személy az árverés lezárását követő három napon belül a Központi Kárrendezési Irodához.

A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

A termőföld hasznosítását és védelmét szolgáló és/vagy a termőföld értékét növelő meliorációs, öntözési és útépitési beruházások esetében a beruházási költségeknek az állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett értékét kell a földet kiadó részére megtéríteni. A gazdálkodó szervezet által elvégzett számítás helyességét a kárrendezési iroda ellenőrzi.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő termőföld új tulajdonosa a földet átadó gazdálkodó szervezet részére köteles megtéríteni az új gazdasági évet előkészítő, szükséges fő gazdasági munkáknak (szántás, talajerő-visszapótlás), zöldeltári értékeknek (pl. 3 évnél nem idősebb takarmányvetés)

a gazdálkodó szervezet táblatorzskönyve alapján számított ellenértékét. A térítés mértékében és módjában az új tulajdonos és a gazdálkodó szervezet állapodik meg.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő földeket az annak fekvése szerint illetékes körzeti földhivatal adja birtokba.

A gazdálkodó szervezet hozzájárulásával a földhivatal birtokba adja a termőföldet akkor is, ha a birtokbaadás egyéb feltételei fennállnak, de a jogosult az elismert tartozását nem fizette meg, vagy részletfizetésben állapotodott meg.

Felhívjuk a tisztelt árverezni szándékozók figyelmét, hogy a *Tájékoztató az árverés fontosabb szabályairól*, valamint, hogy e *Figyelmeztetés* az összes termőföld árverési hirdeteménnyel kapcsolatban figyelembe veendő.

Központi Kárrendezési Iroda

Somogy megye

A Központi Kárrendezési Iroda ORCI községben, a Kapostáj Mgtsz, Orci használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Orci, Kultúrház
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. augusztus 4., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Orci

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
068/1	3171 m ²	gyep	4,69		

Novák Sándorné s. k.,
irodaigazgató

**Az 1998. július 28-tól augusztus 6-ig terjedő időszak
— II/3. földalpra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1998. július 28-tól augusztus 6-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési közleményeit az 1998. évi XXXIII. törvény 7. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint az 1991. évi XXV. törvény 19. §-a alapján kijelölt termőföldterületből településenként a 20 hektárt meg nem haladó földterületekre (II/3. földalpra) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—3. pontok szövege megegyezik a II/1. földalpránál írottakkal.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszaadásra kerül.

5. Az árverésen az 1998. évi XXXIII. törvény 7. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján az őt megillető kárpót-

lási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a jogosult vehet részt, akinek állandó lakóhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és aki jelenleg is ott rendelkezik állandó lakóhellyel.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak személyi igazolványukkal bizonyíthatják a lakóhely szerinti illetékeségüket.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A *Figyelmeztetés* szövege megegyezik a II/1. földalpránál írottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Baranya megye

A Központi Kárrendezési Iroda SZIGETVÁR városban, a Zrínyi Mgtsz, Szigetvár használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Baranya és Somogy Megyei Kárrendezési Iroda (Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 14—16.)
2. Az árverést a Csongrád Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. július 28., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Szigetvár

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0188	3 ha 6153 m ²	szántó	62,91		
0258/13 a	1 ha 4287 m ²	szántó	33,57		
0258/13 b	2980 m ²	erdő	0,57	Egyéni művelés	
0475/14 a	1750 m ²	szántó	4,11		
0475/14 b	2071 m ²	gyep	5,76		
995 c	2707 m ²	erdő	0,51	Egyéni művelés	

A Központi Kárrendezési Iroda ARANYOSGADÁNY községben, a Pécsi Á. G., Pécs használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Baranya és Somogy Megyei Kárrendezési Iroda (Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 14—16.)
2. Az árverést a Csongrád Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. július 29., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Aranyosgadány

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
016/2	2 ha 7277 m ²	erdő	12,27	Társas művelés	
068/16	8640 m ²	erdő	1,47	Társas művelés	
068/16	1 ha 4915 m ²	gyep	3,58		

A Központi Kárrendezési Iroda ARANYOSGADÁNY községben, a Mecsekvölgye Mgtasz, Görcsöny használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Baranya és Somogy Megyei Kárrendezési Iroda (Pécs, Bajcsy-Zsilinszky u. 14—16.)
2. Az árverést a Csongrád Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. július 30., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Aranyosgadány

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
02/2	5486 m ²	szántó	7,63		
081/2	1372 m ²	gyep	0,33		
097 a	7 ha 5455 m ²	szántó	196,94		
520/1	2540 m ²	szántó	3,53		
537	2209 m ²	gyep	0,53		
602	1899 m ²	szántó	1,71		
606	1808 m ²	gyep	0,43		
608	700 m ²	gyep	0,17		
622	3671 m ²	szántó	9,58		
910/1 a	408 m ²	erdő	0,07		
910/1 b	1468 m ²	gyep	0,35		
922/1	360 m ²	gyep	0,09		
922/3	932 m ²	gyep	0,22		
938	3081 m ²	szántó	4,28		
1008 a	736 m ²	szőlő	3,58		
1008 b	609 m ²	gyep	1,48		
1009	1691 m ²	gyep	0,41		

Novák Sándorné s. k.,
irodaigazgató

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

A Központi Kárrendezési Iroda MUHI községben, a Muhi Puszta Mgtsz, Nagycsécs használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Muhi, Polgármesteri Hivatal
2. Az árverést a Jász-Nagykun-Szolnok és Heves Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. augusztus 5., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Muhi

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke

019/1	2 ha 5421 m ²	szántó	48,55	Gázvezeték szolgálmi jog	
-------	--------------------------	--------	-------	--------------------------	--

Lévai Sándor s. k.,
irodaigazgató

Győr-Moson-Sopron megye

A Központi Kárrendezési Iroda RÉPCEVIS községben, a Szakonyi Mgtsz, Szakony használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Répcevis, Kultúrház
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. augusztus 6., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Répcevis

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke

032/2	2 ha 9925 m ²	szántó	80,50		
048/3	3976 m ²	szántó	7,58		
048/5	5304 m ²	szántó	10,13		
048/6	5274 m ²	szántó	10,07		

Hatos Sándor s. k.,
irodaigazgató

Somogy megye

A Központi Kárrendezési Iroda VÁRDA községben, az Alkotmány Mgtsz, Somogyjád használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Várda, Faluház
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1998. augusztus 3., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Várda

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke

053/2	1 ha 6587 m ²	szántó	54,74		
-------	--------------------------	--------	-------	--	--

Novák Sándorné s. k.,
irodaigazgató

FELHÍVÁS

Ingyen, teljesen díjtalanul adja Önnek a Hivatalos Hatályos Joganyagot CD lemezen a Magyar Hivatalos Közlönykiadó
Telefon: 117-9999

KÖZLEMÉNY

150 évvel ezelőtt jelent meg az első hivatalos Magyar Közlöny. Erre emlékezve a Magyar Hivatalos Közlönykiadó értesíti tisztelt előfizetőit, hogy 1998 januárjában minden közlöny-előfizetéssel rendelkező ügyfele részére ajándékként megküldi a **CD-JOGÁSZ** hatályos jogszabálygyűjtemény példányát. Ezáltal az előfizetők birtokába kerül az **EGYEDÜLIHIVATALOSHATÁLYOSJOGANYAG**. Az előfizető megismerheti a **CD-JOGÁSZ** előnyeit, használatát, és eldöntheti, hogy megrendeli-e a folyamatos hatályosítást, illetve karbantartást.

A CD lemezen megtalálhatók a *Magyar Köztársaság jogszabályainak mindenkori hatályos szövege mellett* azok Magyar Közlöny-beli *alapszövege*, a *köztes szövegváltozatok* mindegyike, a *bírósági határozatok* és egy folyamatosan karbantartott *iratmintatár*.

1998 folyamán várható az APEH közleményekkel, a vámtarifák folyamatosan frissített jegyzékével és statisztikai jelzőszámrendszerek gyűjteményével való kiegészítés.

A **CD-JOGÁSZ** program biztosítja a *megbízható, egyszerű és gyors keresést*, a szövegek és kiegészítő információik szabad megjelenítését és nyomtatását, a szövegek vágólapos átemelését WINDOWS rendszerű szövegkezelőkbe. Keresni lehet évszám(tól—ig), sorszám(tól—ig), kibocsátó(k), szövegtípus(ok), megjelenés helye, hatályossági szempontok szerint tetszőlegesen kombinálva ezeket a teljes szöveges (bármely szóra vagy szórészletre) kereséssel. Minden jogszabályhoz tartalmi fa (rajzos, működő tartalomjegyzék), kapcsolati fa (a módosító vagy kapcsolódó jogszabályok működő jegyzéke), információs lap és változatlista tartozik. A **CD-JOGÁSZ** lehetőséget kínál saját megjegyzések, könyvjelzők elhelyezésére és a szövegek különböző pontjai közti ugrások felépítésére.

A **CD-JOGÁSZ** hatályos jogszabálygyűjtemény használatához pontosan arra van szükség, ami bármely WINDOWS program használatához szükséges. Természetesen szükség van CD meghajtóra és lehetőség szerint egy jobb minőségű nyomtatóra.

A **CD-JOGÁSZ** nem csak egy CD lemez adatállományokkal és kereső programmal, hanem teljes körű szolgáltatás. Kézikönyv, beépített segítség és forrádrót szolgáltatás tartozik közvetlenül a vásárlói csomaghoz. Lehetőség van felhasználói és rendszergazda oktatásra, és

a CD-JOGÁSZ éves előfizetője lehetőséget kap a Magyar Hivatalos Közlönykiadó
— kábel — on line rendszerének kedvezményes használatára.

Magyar Hivatalos Közlönykiadó

ELŐFIZETÉSIFELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOSÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint az üzleti élet híreit. Emellett a lapban fizető hirdetések is megjelennek. Térítési díj ellenében közzé tesszük — többek között — az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, tb-önkormányzatok, kamarák, helyi önkormányzatok egyházak, különböző képviselők közleményeit. Fizetett hirdetéseként — akár színes oldalakon is — helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is. Ószintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő gyors, pontos és rendezett formában történő közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyeből hasznos információkat is nyújt a lap.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357.; faxszám: 118-6668. Éves előfizetési díja: 5376 Ft áfával. Egy példány ára 24 oldalig 110 Ft áfával, utána 8 oldalanként 28 Ft áfával.

A **HIVATALOSÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a Kiadó közlönnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOSÉRTESÍTŐ** című lapot ..... példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

A megrendelő neve: .....

címe (város/község, irányítószám): .....

utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

Előfizetési díj

fél évre: 2688 Ft áfával

egy évre 5376 Ft áfával

Számlát kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Kiss Elemér. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: Nyéki József vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönnyboltjában.

Éves előfizetési díj: 33 264 Ft. Egy példány ára: 70 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 35 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

98.1010 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.